

50.

**การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24**

ดาบตำรวจชม ทาศรีสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**An Evaluation of Internal Quality Assurance of Border Patrol Police
Schools under the 24th. Border Patrol Police Division**

Police Senior Sergeant Major Chom Tasrisuk

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Evaluation**

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

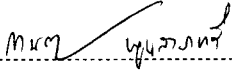
ชื่อและนามสกุล ดาบตำรวจชม ทาศรีสุข

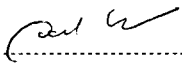
แขนงวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

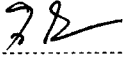
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง
2. อาจารย์ ดร.รัชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์

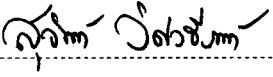
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กานดา พุนลาภทวี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.รัชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

ชื่อวิทยานิพนธ์ การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ผู้วิจัย ดาบตำรวจชม ทาศรีสุข **ปริญญา** ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง (2) อาจารย์ ดร.รัชณีกุล

ภิญโญภาณุวัฒน์ **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 (2) ประเมินกระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 และ (3) ประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร 8 คน ครู 64 คน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ฐานนิยม และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุ อุปกรณ์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่ด้านงบประมาณไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (2) กระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยภาพรวมและรายด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน และ (3) ผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านกระบวนการอยู่ในระดับดี ด้านผู้เรียน และด้านปัจจัยอยู่ในระดับพอใช้

คำสำคัญ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน การประกันคุณภาพภายใน

Thesis title: An Evaluation of Internal Quality Assurance of Border Patrol Police Schools under the 24th. Border Patrol Police Division

Researcher: Police Senior Sergeant Major Chom Tasrisuk; **Degree:** Master of Education (Educational Evaluation); **Thesis advisors:** (1) Dr. Vandee Sangprateetong, Associate Professor; (2) Dr. Ratchaneekool Pinyopanuwat;

Academic year: 2008

ABSTRACT

The objectives of this research were to: (1) evaluate the input of internal quality assurance of border patrol police schools under the 24th. Border Patrol Police Division; (2) evaluate the process of internal quality assurance of border patrol police schools under the 24th. Border Patrol Police Division; and (3) evaluate the output of internal quality assurance of border patrol police schools under the 24th. Border Patrol Police Division.

The research sample consisted of 8 school administrators, and 64 teachers of border patrol police schools under the 24th. Border Patrol Police Division, all of whom were purposively selected. The employed research instruments were a questionnaire and a data recording form. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, mode, and content analysis.

Research findings showed that (1) the input as a whole of internal quality assurance of border patrol police schools passed the evaluation criteria; when each input aspect was considered, it was found that the aspects of administration, personnel, and material and equipment passed the evaluation criteria, the budget aspect did not pass the evaluation criteria; (2) the process as a whole and in every aspect of internal quality assurance of border patrol police schools passed the evaluation criteria; and (3) the output as a whole of internal quality assurance of border police patrol was at the fair level and did not pass the evaluation criteria; when each output aspect was considered, it was found that the process aspect was at the good level, the learners aspect and the factors aspect were at the fair level.

Keywords: Border patrol police school, Internal quality assurance

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับความร่วมมือ และความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่ายโดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ให้ความเอาใจใส่ และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามกระบวนการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้กำกับ การ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ที่อนุญาตให้ทำการวิจัยในเรื่องนี้ และคณะผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร และครูของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือวิจัย ตอบแบบสอบถาม ให้ข้อมูลตรงตามสภาพจริง ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลในการทำวิจัยทุกท่านในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาได้ อนุเคราะห์ทุนสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ สมกับที่เป็นสถาบันการศึกษาที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และเป็นตลาดวิชาสำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าได้ตลอดไป

อำนาจความสะดวกในด้านต่างๆ จนประสบความสำเร็จ สำหรับคุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อตอบแทนพระคุณบิดามารดา และคุณครู อาจารย์และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้อบรมสั่งสอน ตลอดจนครอบครัว และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จของงานวิจัยนี้

ดาบตำรวจชม ทาศรีสุข

พฤษภาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	15
การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
กรอบแนวทางการประเมิน	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	65
ตอนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการสำรวจตระเวนชายแดนที่ 24	66
ตอนที่ 3 ผลการประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการสำรวจตระเวนชายแดนที่ 24	71
ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการสำรวจตระเวนชายแดนที่ 24	76
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปการวิจัย	81
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	97
ก ผู้ทรงคุณวุฒิ	98
ข แบบสอบถาม	101
ค หนังสือขอความร่วมมือตรวจสอบเครื่องมือ ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล	116
ประวัติผู้วิจัย	120

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูแยกตามจังหวัด.....	53
ตารางที่ 3.2 กรอบแนวทางการประเมิน	57
ตารางที่ 4.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านบุคลากร	66
ตารางที่ 4.3 ผลการประเมิน ปัจจัยเบื้องต้นด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ	67
ตารางที่ 4.4 สรุปผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	68
ตารางที่ 4.5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านปัจจัยเบื้องต้น	68
ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินกระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดน.....	71
ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประเมินด้านกระบวนการการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน.....	74
ตารางที่ 4.8 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ด้านกระบวนการ	74
ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินผลผลิตด้านผู้เรียน	76
ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินผลผลิตด้านกระบวนการ	78
ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินผลผลิตด้านปัจจัย	79
ตารางที่ 4.12 สรุปผลการประเมินด้านผลผลิตของการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนตำรวจตระเวน.....	80

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	31
ภาพที่ 2.2 บทบาทของครูในการประกันคุณภาพภายใน	35
ภาพที่ 2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	43

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับการท้าทายจากกระแสโลก ปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและท้าทายดังกล่าว ได้แก่คุณภาพของคน การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมรับการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง โดยพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ไขปัญหา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักฟังตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ถึงแม้ว่าในระยะที่ผ่านมาได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไทยมาตลอด แต่ก็พบว่าคุณภาพของการจัดการศึกษาของไทย ยังไม่ประสบความสำเร็จตามความคาดหวังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน การปฏิรูปการศึกษาไทยจึงเกิดขึ้น เพื่อต้องการปรับเปลี่ยนกลไกการจัดการศึกษาต่างๆ ให้มีคุณภาพมากกว่าเดิม โดยเริ่มมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นครั้งแรกของประเทศเมื่อ พุทธศักราช 2542 (นงราม เศรษฐพานิช 2545: 224) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 บัญญัติว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 14) และเพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช

2542 ที่กล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาจึงได้ประกาศ กฎกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษา ที่มีคุณภาพจาก สถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ ระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวง 2546 : 3)

การประกันคุณภาพเป็นการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการดำเนินกิจกรรมใดๆ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องอันได้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ว่าการดำเนินการของสถานศึกษาตาม พันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้นั้น จะให้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความ คาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ในกรณีที่หน่วยงานหรือสถานศึกษาต้องการประกันคุณภาพนั้น ต้อง เป็นการประกันคุณภาพการศึกษาที่ประกอบด้วย การประเมินตนเองหรือรับรองคุณภาพภายในและ การประเมินภายนอก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของระบบการประกันคุณภาพ การประกันคุณภาพ การศึกษาจะเป็นสิ่งที่ใช้ในการสร้างศรัทธาจากผู้มีส่วนได้เสียต่อการจัดการศึกษา จะช่วยให้ผล สะท้อนกลับต่อสถานศึกษาในการใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาและปรับปรุงอันจะเป็นรากฐาน ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการในทุกด้าน เป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ที่สามารถสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล 2545 : 26 – 28)

สุพักตร์ พิบูลย์ (2548 : 8) ได้กล่าวไว้ว่าการประเมินเป็นการดำเนินการศึกษาค้นคว้า อย่างเป็นระบบ เพื่อตรวจสอบศักยภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือปฏิบัติการใดๆ มีผลทำให้ได้ข้อมูล หรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้องในลักษณะ ต่างๆได้เป็นอย่างดี การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อพัฒนางานต่างๆ เพราะการประเมิน ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการ กำหนดนโยบาย หรือทิศทางการดำเนินงานขององค์กร การปรับปรุง สื่อ/ชิ้นงาน แผนงาน โครงการให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ ลดโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหาอุปสรรคที่จะทำกิจกรรม หรือการดำเนินงานโครงการใดๆ ล้มเหลว ทำให้ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการทราบจุดเด่น จุดด้อย ของงาน มีโอกาสที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ทราบว่าปฏิบัติการใดๆ ที่ได้ ลงทุนไปแล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ เป็นการลดโอกาสการสูญเสียไปอีกลักษณะหนึ่ง ทำให้

ผู้รับผิดชอบงานเห็นจุดอ่อนและจุดเด่นของตน จะเกิดแรงจูงใจในการพัฒนางานและเกิดการยกระดับคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าโอกาสความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถด้านการประเมินองค์กรที่มีความสามารถหรือมีศักยภาพในการประเมินสูงจะสามารถหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างต่อเนื่อง จะสามารถยกระดับคุณภาพขององค์กรได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การบริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการนี้ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช 2546 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการประเมินไว้ใน มาตรา 9 (3) และมาตรา 45 ไว้ว่า มาตรา 9 ส่วนราชการต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น นอกจากการจัดให้มีการประเมินผล ตามมาตรา 9 (3) แล้ว ให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 2546 : 3)

การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่หลักของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่เด็กและเยาวชน แต่ก็ยังไม่ทั่วถึงเพราะประเทศไทยยังมีพื้นที่ห่างไกลการคมนาคมและขาดความเจริญ ดำรงตระเวนชายแดนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในถิ่นทุรกันดาร ได้พบเห็นประชาชนประสบปัญหาทางด้านการศึกษา จึงได้เข้าไปช่วยเหลือในการจัดการศึกษา โดยจัดตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขึ้นกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ ดำเนินการจัดการศึกษาจัดการเรียนการสอนแก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลคมนาคม ให้ได้รับบริการการศึกษาเป็นต้นมาตั้งแต่ พุทธศักราช 2499 มาจนถึงปัจจุบัน (กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน 2550 : 105) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนไกลคมนาคม จึงต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และกฎกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 โดยได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อติดตามตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยบุคลากรของโรงเรียนเองและกำหนดให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษา มุ่งหวังที่จะได้สารสนเทศที่สะท้อนการ

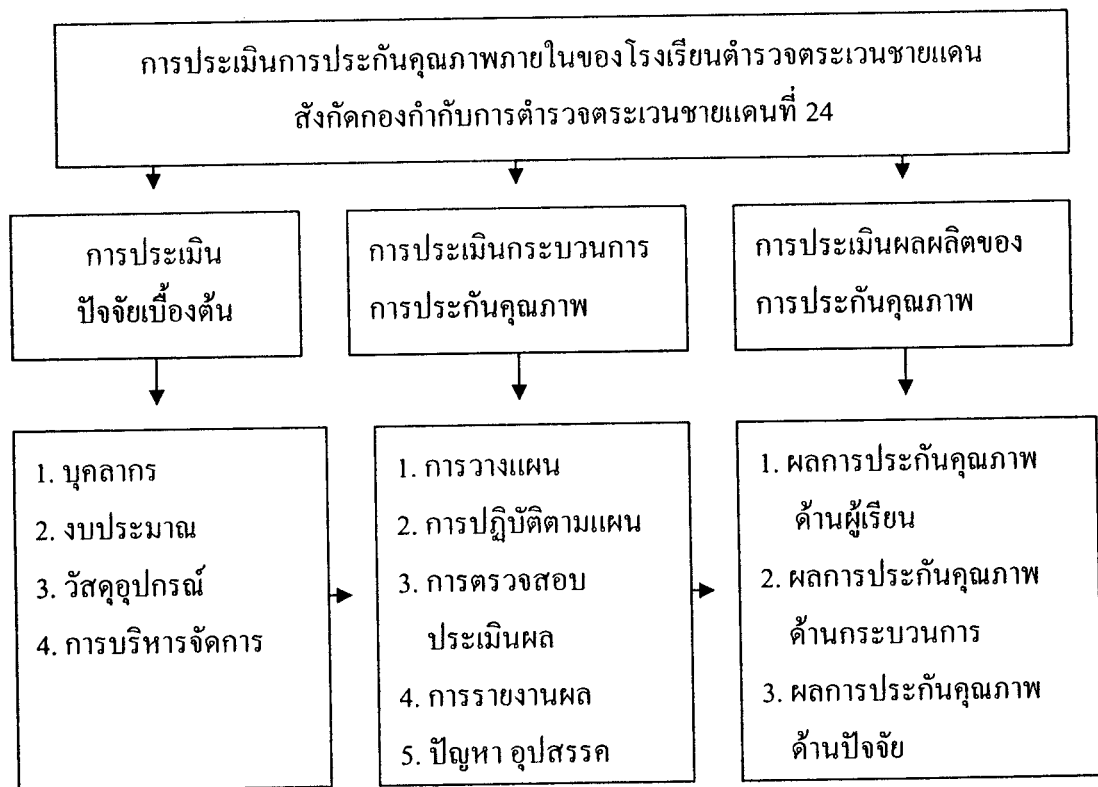
ปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อนำผลไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยให้แต่ละโรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน มาตั้งแต่ พุทธศักราช 2546 เป็นต้นมา เพื่อรองรับการประเมินจากภายนอกรอบแรก (พฤษภาคม – กรกฎาคม 2548) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในปัจจุบันมีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนกระจายอยู่ทั่วประเทศถึง 179 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 28,104 คน ได้รับการประเมินภายนอกรอบแรกไปแล้ว ซึ่งการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) นั้นประเมินเฉพาะภายนอกไม่ได้ประเมินการประกันคุณภาพภายใน ผลการประเมินภายนอกรอบแรก ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จำนวน 14 โรงเรียน พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.29 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ให้คำแนะนำให้จัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่จะพัฒนามาตรฐานด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร เพื่อรับการประเมินภายนอกครั้งที่ 2 ประกอบกับผู้วิจัยรับราชการในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จึงเห็นสมควรได้ทำการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 เพื่อได้สารสนเทศไปพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่พบซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น รอรับการประเมินรอบ 2 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ต้องการให้ความช่วยเหลือใช้สารสนเทศเป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือสนับสนุน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
- 2.2 เพื่อประเมินกระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
- 2.3 เพื่อประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 โดยประเมินปัจจัยเบื้องต้น ประเมินกระบวนการและประเมินผลผลิต การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปนำเสนอกรอบแนวคิดการวิจัย โดยใช้รูปแบบการประเมินปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

4. ขอบเขตของการวิจัย

- 4.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จำนวน 14 โรงเรียน
- 4.2 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
- 4.3 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่ เดือน กันยายน – ตุลาคม พ.ศ. 2551

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

- 5.1 การประเมินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
- 5.2 ปัจจัยเบื้องต้น หมายถึงปัจจัยที่ใช้ในการประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และการบริหารจัดการในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
- 5.3 กระบวนการประกันคุณภาพ หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล การรายงานผลและปัญหา อุปสรรค การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
- 5.4 ผลผลิตของการประกันคุณภาพ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ในด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการและด้านปัจจัย
- 5.5 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา โดยครูตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ประกอบด้วยโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดเลย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์และการบริหารจัดการ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล การรายงานผลและผลการดำเนินการประกันคุณภาพ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคที่พบซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2 ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการกำหนดความช่วยเหลือ สนับสนุน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน
  - 1.1 ความหมายของการประเมิน
  - 1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมิน
  - 1.3 รูปแบบของการประเมิน
  - 1.4 กระบวนการประเมิน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
    - 2.3.1 การประกันคุณภาพภายใน
    - 2.3.2 การประกันคุณภาพภายนอก
3. การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิดการประเมิน โดยมีหัวข้อเกี่ยวกับ ความหมายของการประเมิน ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมิน รูปแบบของการประเมิน และกระบวนการประเมิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความหมายของการประเมิน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “การประเมิน” ดังนี้
สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1973: 12) กล่าวว่า การประเมินคือกระบวนการรวบรวมพรรณนา และจัดหาสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อการตัดสินใจ

โพรวัส (Provous, 1973: 2) กล่าวว่า การประเมินคือ คือการออกแบบ กระบวนการบริหารสารสนเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการของโครงการสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง

สเตค (Stake, 1978: 5) กล่าวว่า การประเมินคือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายๆ แหล่งเพื่อใช้ในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบรรยาย และการตัดสินใจคุณค่า

อุทุมพร จามรมาน (2544 : 22) ได้ให้ความหมายของการประเมิน คือการให้ค่า ระดับคุณภาพของผลผลิตของหน่วยงาน โดยตนเอง พร้อมทั้งระบุจุดอ่อน แนวทาง แก้ไข และ จุดแข็ง แนวทางเสริม อย่างเป็นรูปธรรม

สุวิมล ว่องวาณิช (2543 : 8) ได้ให้ความหมายของการประเมินผล คือ การตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ถูกวัด โดยเทียบกับเกณฑ์ จุดเน้นของการประเมินอยู่ที่ความยุติธรรมและความเหมาะสมของเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจที่มีความโปร่งใสและเปิดเผย นอกจากนี้การประเมินผลที่ดีต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่มีความตรงและเชื่อถือได้ ซึ่งได้มาจากกระบวนการวัดผลที่มีคุณภาพซึ่งสามารถให้ผลการวัดที่ถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง นอกจากนั้นแล้ว สุวิมล ว่องวาณิช (2545 : 58) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันนี้ความหมายของการประเมินได้ขยายความกว้างออกไปเป็นแนวคิดที่ว่า การประเมินจะต้องให้ข้อมูลที่ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในการเลือกหนทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา ผลของการประเมินควรจะสามารถนำไปช่วยปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น

นงราม เศรษฐพานิช และสุวิมล ว่องวาณิช (2545 : 227) ได้กล่าวไว้ว่าการประเมินผลเป็นกระบวนการที่สร้างสรรค์ มีคุณค่าไม่ใช่เป็นการจับผิด ไม่ใช่เป็นการตัดสินว่าใครดี/ใครไม่ดี แต่มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้น มีการใช้กระบวนการประเมินผลเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และต้องมีการกระตุ้น โดยการประเมินจากบุคคลภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ สามารถให้ข้อเสนอแนะที่จุดอ่อน จุดแข็งของหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง รวมทั้งสามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงให้กับหน่วยงานได้ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้การประเมินผลจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อพัฒนาคุณภาพต่อไป

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546 : 12) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า การประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลงานที่ทำแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือความคาดหวังแล้วตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ทำนั้น การประเมินเป็นกระบวนการที่ทำต่อเนื่องควบคู่กับการทำงาน เพื่อพัฒนาคนและพัฒนางานให้มีคุณภาพและได้ประสิทธิผลสูงสุด

สุพัคตร์ พิบูลย์ (2548 : 6) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า การประเมินคือการรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การประเมินเป็นกระบวนการที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด หากการประเมินใดมีความครบถ้วนสมบูรณ์ในด้านการวัด (Measurement) และด้านเกณฑ์การตัดสินคุณค่า (Criteria for Judgement) จะส่งผลให้การประเมินมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น

กาญจนา วัฒนสุนทร (2549 : 175) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า การประเมินคือ การได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งนั้น จากการศึกษาการให้ความหมายของการประเมิน ของนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้ว่า การประเมินหมายถึงกระบวนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งนั้น โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อนำผลไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาต่อไป

1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมิน

สุพัคตร์ พิบูลย์ (2548 : 8) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินไว้ว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการตัดสินใจเพื่อพัฒนางานต่างๆ เพราะการประเมินก่อให้เกิดประโยชน์ และมีความสำคัญ ดังนี้

1. ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการกำหนด นโยบาย หรือทิศทางการดำเนินงานขององค์กร
2. ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง สื่อ/ชิ้นงาน แผนงาน โครงการ ให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการทราบจุดเด่น จุดด้อยของงาน
4. ทำให้ทราบว่าปฏิบัติการใดๆ ที่ได้ลงทุนไปแล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่
5. เป็นการลดโอกาสการสูญเสียเปล่า ทำให้ผู้รับผิดชอบงานเห็นจุดอ่อนและจุดเด่นของตน

จะเห็นได้ว่าโอกาส ความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กร หรือโอกาส ความสำเร็จในการพัฒนางานต่างๆนั้น ขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญกับการประเมิน

สุวิมล ว่องวานิช (2543 : 7-10) ได้ชี้ให้เห็นประโยชน์ที่ได้จากการประเมินผลไว้ว่า

1. ทำให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ
2. ทำให้ทราบผลการปฏิบัติงานว่าบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด

3. ทำให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการวางแผนหรือพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดให้มากยิ่งขึ้น

4. ทำให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจอนาคตของโครงการ หน่วยงาน หรือการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา

จากการศึกษาถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประเมิน พอสรุปได้ว่า การประเมินมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพราะการประเมินทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ทำให้ทราบได้ว่างานนั้นมีความก้าวหน้า มีจุดเด่น จุดด้อย มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลอย่างไร เพื่อจะได้นำผลการประเมินไปประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงส่งเสริม สนับสนุนหรือเปลี่ยนแปลงงานนั้นต่อไป

1.3 รูปแบบของการประเมิน

รูปแบบการประเมินเป็นกรอบความคิดที่สำคัญ แสดงให้เห็นถึงกระบวนการในการประเมินจะทำให้การประเมินทำได้ง่ายขึ้น นักการประเมินหลายท่านได้กำหนดรูปแบบการประเมินไว้สำหรับใช้ในการประเมินกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกันไป ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบแล้วแต่ว่านักประเมินจะนำรูปแบบใดมาใช้ในการประเมินหรือ ผสมผสานหลายรูปแบบให้เข้ากับกิจกรรมที่จะประเมิน ได้มีนักวิชาการด้านการประเมินหลายๆ ท่านได้เสนอกรอบความคิดให้นักประเมินได้เลือกใช้ให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน ซึ่งก็มีอยู่หลายรูปแบบ ศิริชัย กาญจนวาสิ (2548 : 95) และสมคิด พรหมชัย (2545 : 117) ได้แบ่งรูปแบบการประเมินเป็นกลุ่มๆ ตามจุดเน้นของการประเมิน การตัดสินใจคุณค่าของการประเมินและการตัดสินใจ ดังนี้

1. แบบจำลองการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective - Based Model) เป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบว่า ผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายเป็นหลัก โดยดูว่าผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler : 1943) รูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach : 1973) รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพททริก (Kirpatrick : 1985)

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่า (Judgemental Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ สำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน ได้แก่รูปแบบการประเมินของสคริพเวน (Scriven : 1967) รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake : 1967) รูปแบบการประเมินของโพรวัส (Provus : 1971)

3. แบบจำลองการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision - Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล และข่าวสารต่างๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่างๆ ได้อย่างถูกต้องได้แก่รูปแบบการประเมิน

ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam : CCIP : 1968) รูปแบบการประเมินของอัลกิน (Alkin : 1967)
รูปแบบการประเมินของเวลช์ (Welch : 1943)

รูปแบบการประเมินที่นักประเมินได้วางเป็นกรอบความคิดไว้ผู้วิจัยได้ศึกษา
สามารถนำมากล่าวไว้ คือ

1.3.1 รูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach, 1989 อ้างถึงใน สุขมาส
อังศุโชติ 2549 : 13) วิธีการประเมินตามแนวคิดของครอนบาค มี 4 วิธี ดังนี้

- 1) การศึกษากระบวนการ (Process Studies) เน้นการประเมิน
ความก้าวหน้าของโครงการในขณะที่โครงการกำลังดำเนินอยู่
- 2) การวัดความสามารถทั่วไป (Proficiency Measures) การวัด
ความสามารถควรวัดทุกๆ ด้าน
- 3) การวัดเจตคติ (Attitude Measures) โดยการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลง
ความรู้สึกรักของผู้เรียน
- 4) การศึกษาติดตามผล (Follow – up Studies) เป็นการรวบรวมข้อมูล
ความสำเร็จในอาชีพหรือความก้าวหน้าในการศึกษาระยะยาวของผู้เรียน
การประเมินโดยอิงรูปแบบของครอนบาคจะต้องมีการประเมินกระบวนการ
โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ในระหว่างดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน และ โครงการ

1.3.2 รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน (Scriven, 1967 อ้างถึงใน สุขมาส อังศุ
โชติ 2549 : 19) จำแนกประเภทและบทบาทของการประเมินออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมิน
ขณะที่กิจกรรมที่ต้องการประเมินกำลังดำเนินอยู่ อาจเรียกได้ว่าเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุง
- 2) การประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อ
กิจกรรมที่ต้องการประเมินสิ้นสุดลง เพื่อแสดงถึงประสิทธิผลของสิ่งที่ประเมิน
การประเมินโดยอิงรูปแบบของสคริฟเวนจึงเป็นการประเมินเพื่อตัดสิน
คุณค่าของนโยบาย แผนงาน และ โครงการ

1.3.3 รูปแบบการประเมินของสแตก (Robert E. Stake, 1978 อ้างถึงใน สุขมาส
อังศุโชติ 2549 : 22) การประเมินที่ศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) รวบรวมข้อมูลโดยเน้นการ
สังเกตและสัมภาษณ์ตามสภาพธรรมชาติ โดยใช้ผู้สังเกตหลายๆคน สังเกตผู้เกี่ยวข้องหลายๆกลุ่ม
เน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ กระบวนการ และผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
จำแนกสิ่งที่ต้องการพิจารณาออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 1) สิ่งที่มีมาก่อน หมายถึงปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนิน โครงการ

2) การปฏิบัติ หมายถึงกิจกรรมที่ปฏิบัติ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น

3) ผลลัพธ์ หมายถึงผลผลิตที่เกิดขึ้นจากโครงการ

ในการประเมิน ผู้ประเมินต้องพิจารณาองค์ประกอบการประเมิน 3 ส่วน
ข้างต้นในเงื่อนไขต่างๆ 4 ประการ คือ

1) สภาพที่คาดหวัง (Intent) หมายถึงความคาดหวังหรือความต้องการของ
โครงการ

2) สภาพที่เป็นจริง (Observation) กล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในการดำเนิน
โครงการ ซึ่งอาจได้ได้มาจากการสังเกตหรือการทดสอบ

3) มาตรฐาน (Standard) หมายถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ
เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

4) การตัดสินใจ หมายถึงการพิจารณาผลการตัดสินใจ สรุปเกี่ยวกับปัจจัย
เบื้องต้น

การประเมินโดยอิงรูปแบบของสเตจจึงเป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่า
ของโครงการ โดยพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ และความ
สอดคล้องขององค์ประกอบ 3 ส่วนคือสิ่งที่มีมาก่อน การปฏิบัติ ผลลัพธ์ระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับ
สภาพที่เป็นจริงเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน แล้วจึงตัดสินคุณค่าของโครงการ

1.3.4 รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1973 : CIPP Model)

นักวิชาการด้านการประเมินหลายท่านอย่างเช่น สุกพัตร์ พิบูลย์ (2548 : 16) ได้ให้ความเห็น
เกี่ยวกับรูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (CIPP Model) ไว้ว่า สตัฟเฟิลบีมเสนอแนะให้
ประเมินโครงการโดยพิจารณาหรือตัดสินคุณค่าใน 4 ด้าน ดังนี้

- 1) การประเมินสถานะแวดล้อมของโครงการ
- 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ
- 3) การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ
- 4) การประเมินผลลัพธ์ของโครงการ

เฮนเดอร์สัน เอิน (Henderson Euan : 1978,62) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ
การประเมินของสตัฟเฟิลบีม (CIPP Model) ไว้ว่ารูปแบบการประเมินซิปเป็นรูปแบบการ
ประเมินที่เน้นการประเมินในด้านสถานะแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น(Input) ด้าน
กระบวนการ (Process) และด้านผลลัพธ์ (Product)

สุกมาส อังสโชติ (2549 : 34) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการประเมิน
ของสตัฟเฟิลบีม (CIPP Model) ไว้ว่ารูปแบบการประเมินซิปเป็นรูปแบบการประเมินเพื่อการ

ตัดสินใจ โดยผู้ประเมินรายงานสารสนเทศที่ได้จากการประเมินต่อผู้บริหาร โครงการ การตัดสินใจ เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โครงการ มีการประเมิน 4 ประเภทคือ การประเมินบริบท การประเมิน ปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการและการประเมินผลผลิต ผู้ประเมินสามารถนำรูปแบบการ ประเมินขึ้นมาใช้ในการประเมิน นโยบาย แผนงาน และ โครงการ

การประเมินโดยอิงรูปแบบของสตัฟเฟิลบีมเป็นการประเมินเพื่อการตัดสินใจ นโยบาย แผนงาน และ โครงการที่จะประเมินจะต้องกำลังดำเนินการอยู่ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนด วัตถุประสงค์ไปจนเสร็จสิ้น โครงการ

จากการศึกษารูปแบบการประเมินที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการ ประเมินในครั้งนี้ นั้น พอสรุปได้ว่า การประเมินตามรูปแบบของครอนบาค สกรีฟเวน สเตค และสตัฟเฟิลบีม นั้น มีทั้งส่วนที่สอดคล้อง และไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึง ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินทั้ง 4 รูปแบบ เฉพาะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสารสนเทศที่ ต้องการในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต

1.4 กระบวนการประเมิน

กระบวนการประเมินผลประกอบด้วยขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน 3 ประการ คือ

1. การวัดผล ซึ่งทำให้ทราบสภาพความเป็นจริงของสิ่งที่จะประเมินผลว่ามี ประมาณเท่าใด มีคุณสมบัติอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์
2. เกณฑ์ หรือมาตรฐาน ในการพิจารณาตัดสินว่าสิ่งใดดี-เลว ใช้ได้หรือไม่ได้ จะต้องมีหลักหรือบรรทัดฐานเพื่อนำผลที่ได้จากการวัดไปเปรียบเทียบ
3. การตัดสินใจ เป็นการชี้ขาดระหว่างผลการปฏิบัติที่ได้จากการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าควรสรุปผลออกมาอย่างไร เช่นถ้าผลที่ได้จากการวัดถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็ตัดสินให้ ผ่าน หรือถ้าผลที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ก็ไม่ผ่าน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา 2546 : 5)

สุพัคตร์ พิบูลย์ (2548 : 8) และสมคิด พรหมจ้อย (2549 : 131) ได้กล่าวเกี่ยวกับ กระบวนการประเมินไว้ และสรุปเป็นขั้นตอนสำหรับผู้ที่จะนำไปปฏิบัติในการประเมิน มีลำดับ ขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1. วิเคราะห์ทำความเข้าใจกับเป้าหรือสิ่งที่ต้องการประเมิน
2. ระบุหลักการและเหตุผลหรือจุดมุ่งหมายหลักของการประเมิน
3. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
4. กำหนดขอบเขตของการประเมิน
5. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี แบบจำลองการประเมินและตัวอย่างการประเมินต่างๆ

6. ออกแบบการประเมิน

7. พัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมิน

8. เก็บรวบรวมข้อมูล

9. วิเคราะห์ข้อมูล

10. สรุปผลการประเมินและรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง

เมื่อได้ศึกษากระบวนการ แนวทางและขั้นตอนของการประเมินแล้วพอสรุปได้ว่า กระบวนการประเมินมีขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

1. **ขั้นเตรียมการประเมิน** ประกอบด้วย การวิเคราะห์สิ่งที่ต้องประเมิน ระบุหลักการและเหตุผลหรือจุดมุ่งหมายหลักของการประเมิน กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมิน ศึกษาแนวคิดทฤษฎีแบบจำลองการประเมินและตัวอย่างงานประเมินต่างๆ และออกแบบประเมิน
2. **ขั้นดำเนินการประเมิน** ประกอบด้วย การพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานสรุปผลการประเมิน
3. **ขั้นการใช้ผลการประเมิน** ประกอบด้วย การเสนอรายงานผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงาน และการนำไปเผยแพร่อ้างอิง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีหัวข้อเกี่ยวกับความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ระบบของการประกันคุณภาพการศึกษา และ กระบวนการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพของการศึกษาได้รับการรักษาไว้ และส่งเสริมเพิ่มพูนการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใดๆ ที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ทบทวนมหาวิทยาลัย 2541 อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย และ สุพัตร์ พิบูลย์ 2544:4)

การประกันคุณภาพ คือ การดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและการบริการ/การจัดการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง คือ

ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม คือ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม ว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ "ป้องกัน" ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2544 : 1)

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน (เจ้าของเงินภาษี) ว่าทุกคนในสถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อผลผลิตจะได้มีคุณภาพ (อุทุมพร จามรมาน 2544 : 1)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ ภายในและจากภายนอก แล้วตัดสินตามเกณฑ์ (อุทุมพร จามรมาน 2541 อ้างถึงใน สมคิด พรหมขู้ และ สุพักตร์ พิบูลย์ 2544:4)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติขององค์กร/หน่วยงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการ โดยตรงผู้รับบริการทางอ้อมและสังคม โดยรวม ว่าการดำเนินงานขององค์กร/หน่วยงานจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ (นงราม เศรษฐพานิช และสุวิมล ว่องวานิช 2545 : 224)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบ หรือ การประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา 2545 : 6)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบหรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร (Murgatroyd. Stephen and Morgan. Colin 1994 : 45)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2549 : 11)

พอสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความมั่นใจในคุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้นเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาจึงได้ประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษา ที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 3)

อุทุมพร จามรมาน (2544 : 9) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาของไทยจะได้มีคุณภาพ แข่งขันกับประเทศอื่นได้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารจัดการ เพื่อให้ประชาชนได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ประชาชนได้ข้อมูลว่า ทุกคนในมหาวิทยาลัยทำงานคุ้มค่ากับเงินภาษีของประชาชน

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545 : 7) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ 3 ประการคือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 1) กล่าวว่า ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2544-2549) ประกาศวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยในอนาคต 20 ปีข้างหน้า มีจุดมุ่งหมายเน้นการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ของประเทศให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย สร้างค่านิยมร่วมให้คนไทยตระหนักถึงความจำเป็นและปรับเปลี่ยนกระบวนความคิดและทัศนคติ กระบวนการทำงานโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจัดการที่มุ่งสู่ประสิทธิภาพและคุณภาพ โดยกำหนดสภาพสังคมไทยที่พึงประสงค์ในอนาคตให้เป็นสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ

1. สังคมคุณภาพ ที่ยึดหลักความสมดุล ความพอดี สามารถสร้างคนทุกคนให้เป็น คนดี คนเก่ง พร้อมด้วยคุณธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกสาธารณะ พึ่งตนเองได้ คนมี คุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีเมืองและชุมชนน่าอยู่ มีระบบคมี ประสิทธิภาพ ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพ มีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ ได้รับการพัฒนาอย่าง ชัยยืนและสมดุลกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบการเมืองการปกครองโปร่งใส เป็นประชาธิปไตย ตรวจสอบได้ และมีความเป็นธรรมในสังคมไทย

2. สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนสามารถคิด เป็นทำเป็น มีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต รู้เท่าทัน โลก เพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง สามารถส่งสมทุนทางปัญญา รักษา และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้อย่างเหมาะสม

3. สังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกันที่ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมและคุณค่าของ เอกลักษณ์สังคมไทยที่พึงพาเกื้อกูลกัน รู้รักสามัคคี มีจารีตประเพณีที่ดีงาม มีความเอื้ออาทร รักภูมิใจในชาติและท้องถิ่น มีสถาบันครอบครัวที่เข้มแข็ง ตลอดจนเครือข่ายชุมชนทั่วประเทศ จากนโยบายระดับชาติสู่ระดับการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

การจะพัฒนาคนให้มีปัญญา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นต้องใช้กระบวนการ เรียนรู้สัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริง แก้ปัญหาความยากจน และปัญหาอื่น ๆ และอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรีใน สังคมโลก จำเป็นต้องสร้างพื้นฐานด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รัฐบาลจึงกำหนดเป้าหมายที่จะ พัฒนาคุณภาพคนและคุณภาพสถานศึกษาว่า ผู้เรียนต้องเป็นคนเก่งที่พัฒนาตนเองได้อย่างเต็ม ศักยภาพเป็นคนดี และมีความสุข ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาและครูทุกคนได้รับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และสถานศึกษาทุกแห่งมีการประกันคุณภาพการศึกษา

นงราม เศรษฐพานิช และสุวิมล ว่องวานิช (2545 : 225) กล่าวว่า การประกัน คุณภาพเป็นงานสำคัญขององค์กร/หน่วยงาน โดยองค์กร/หน่วยงานเพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม จะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพเป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในทุก องค์กร เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ดังนี้

1. ทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้ผลผลิตทางการศึกษาได้รับความมั่นใจในคุณภาพของ สินค้าหรือผลผลิตของหน่วยงานนั้น

2. ทำให้การดำเนินงานขององค์กรได้มาตรฐานตามที่ควรจะเป็น

3. ทำให้บุคลากรทุกฝ่ายในองค์กรเกิดความชัดเจนในเป้าหมายของการทำงาน ร่วมกัน ก่อให้เกิดการควบคุมกำกับการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ทำให้สามารถตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีมาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นหลักเทียบเคียงสำหรับประเมินความสำเร็จของการดำเนินงาน

5. ทำให้เกิดการพัฒนางานได้อย่างมีทิศทางและตรงประเด็นสอดคล้องกับจุดแข็งหรือจุดอ่อนตามสภาพจริงของหน่วยงานนั้นๆ

6. ทำให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการดำเนินงานมีข้อมูลที่ช่วยในการกำหนดทิศทาง การวางแผนการทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือหน่วยงานที่อยู่ในความดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล (2545 : 26) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นสิ่งที่ใช้ในการสร้างศรัทธาจากผู้ที่มีส่วนได้เสียต่อการจัดการศึกษา จะช่วยให้ผลสะท้อนกลับต่อสถานศึกษาในการใช้เป็นสารสนเทศในการพัฒนาและปรับปรุง อันจะเป็นรากฐานในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการในทุกด้าน เป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่สามารถสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผลผลิตของการศึกษาได้เกิดผลตามความต้องการของชุมชน สังคมและประเทศชาติ ที่องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการ เพื่อสร้างศรัทธาและประกันคุณภาพการศึกษา

2.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ ได้มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 14) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและการพัฒนาการศึกษาทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย/การวางแผน การทำตามแผน การประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2544 : 1)

อุทุมพร จามรมาน (2544 : 9) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีหลายระบบ เช่น ISO, TQM, MALCOM-BALDRIGE AWARD, SUPREME 2000, CIPP, CSE, KU-SQAS,

IPOI, EQS-2000, CQS 2001 ระบบที่ประเทศไทยควรจะใช้ คือ ระบบที่ประเทศไทยพัฒนาเอง ไม่ควรใช้ระบบต่างประเทศเพราะนอกจากจะสูญเสียเงินให้ต่างชาติแล้ว ยังไม่จำเป็น เพราะการศึกษาผูกติดกับวัฒนธรรมของประเทศไทย ควรมี ระบบที่เหมาะสมกับประเทศไทย

งานประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 3 ระบบหลัก คือ

1. ระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งโรงเรียนมีหน้าที่ส่วนนี้โดยตรง
2. ระบบการติดตามตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และหน่วยงานต้นสังกัด ต้องแสดงความรับผิดชอบต่อภาระงานนี้
3. ระบบการประเมินและรับรองคุณภาพ ระบบนี้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำหน้าที่นี้ตามที่กฎหมายกำหนด

ความรับผิดชอบให้เกิดระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นภาระของสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งก็คือภาระงานปกติที่โรงเรียนต้องปฏิบัติอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม โรงเรียนก็คงไม่ได้จัดการศึกษาอย่างโดดเด่นแน่นอน เพราะนอกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จะคอยดูแลช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนแล้ว ปัจจุบันยังมีบุคคล องค์กร จากหน่วยงานในภาคส่วนอื่นร่วมจัดการศึกษากับโรงเรียนได้ด้วย ถ้าจะทำให้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเข้มแข็ง (หนังสือพิมพ์มติชน 23 เมษายน 2550)

สรุปได้ว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มี 2 ระบบ คือ ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและการพัฒนาการศึกษาทุกขั้นตอน

2.3.1 การประกันคุณภาพภายใน

ความหมาย ประ โยชน์และความสำคัญ ระบบ และกระบวนการประกันคุณภาพภายใน มีดังนี้

1) ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้บัญญัติความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ดังนี้ การประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 2)

นงราม เศรษฐพานิช และสุวิมล ว่องวาณิช (2545 : 226) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานจากภายใน โดยบุคลากรของหน่วยงานนั่นเอง

สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล (2545 : 27) ก็ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ หมายถึง การที่สถานศึกษาดำเนินการอย่างมีแบบแผน เป็นระบบในการพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดจากกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2549 : 12)

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึงการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล โดยบุคลากรภายในสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด

2) ประโยชน์และความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 48 บัญญัติให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 14)

การประกันคุณภาพการศึกษายังเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้ ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ครูได้ทำงานอย่างมืออาชีพ ได้ทำงานที่เป็นระบบที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และเน้นวัฒนธรรมคุณภาพได้พัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ผู้บริหารได้ใช้ภาวะผู้นำ และความรู้ความสามารถในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และมีความโปร่งใส เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและนิยมนิยมชมชอบของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ต่อสังคม หน่วยงานที่กำกับดูแลได้สถานศึกษาที่มี

คุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะช่วยแบ่งเบาภาระในการกำกับดูแลสถานศึกษา และก่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพทางการศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้เขววชนและคนที่มีความรู้และศักยภาพที่จะช่วยทำงานพัฒนาองค์กร ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2544 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการ ให้สถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง ว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง เต็มศักยภาพ ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

- (1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- (2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- (3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- (6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- (7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- (8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการตามวรรคสอง ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 3)

นงราม เศรษฐพานิช และสุวิมล ว่องวานิช (2545 : 230) กล่าวว่า ผู้เกี่ยวข้องควรยึดหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในขององค์กร/หน่วยงาน ดังต่อไปนี้

- (1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายในคือ การที่องค์กร/ หน่วยงานร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
- (2) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในองค์กร/หน่วยงาน ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติขององค์กร/หน่วยงาน โดยจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่

มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบมีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

(3) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในองค์กร/หน่วยงาน โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้องค์กร/หน่วยงานมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล (2545 : 27) กล่าวว่าหน่วยงานที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นการควบคุมคุณภาพของหน่วยงานนั้น จะดำเนินการโดยหน่วยงานนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานนั้น ได้มีความมั่นใจว่าจะดำเนินการตามพันธกิจที่กำหนดไว้ได้อย่างมีคุณภาพ ในการประกันคุณภาพภายใน จึงประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 7) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติของสถานศึกษา ซึ่งมีภาระงานหลัก 8 ประการ ได้แก่

- (1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- (2) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- (3) การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา
- (4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา
- (5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- (6) การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
- (7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- (8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายในมีประโยชน์ต่อหน่วยงานด้านการจัดการศึกษา บุคลากรด้านการศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนและผู้ปกครองมีความมั่นใจว่าการศึกษามีคุณภาพตามต้องการ ผลผลิตที่ได้จะทำให้ชุมชน สังคม เป็นสังคมที่มีคุณภาพต่อไป

3) ระบบการประกันคุณภาพภายใน

ระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ระบบการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา 2545 : 9)

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2549 : 1)

ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่ได้พัฒนากันอยู่ในขณะนี้ มีแนวคิดเพื่อส่งเสริมและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาโดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ และการพัฒนาสถานศึกษา ให้เข้าสู่มาตรฐาน การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดย หน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ 2543 : 7)

4) กระบวนการการประกันคุณภาพภายใน

เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังและเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

(1) สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี

(2) ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ บริหารจัดการศึกษา และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง มีการกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการ ตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน และ ดำเนินงานตามแผน ติดตามประเมินผลการทำงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมิน มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ใช่มุ่งเน้นการ จับผิดหรือให้โทษบุคลากรของสถานศึกษา

(3) การดำเนินการประกันคุณภาพทุกชั้นตอนให้เน้นการประสานงาน และการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษา กรรมการ โรงเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาและ ภูมิภาคเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการในการให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามมาตรา 8

ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ โดยสถานศึกษาควรช่วยเตรียมพร้อมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความตระหนัก เห็นคุณค่าและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

(4) สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานประจำปีการศึกษาให้เรียบร้อยภายในเดือนเมษายนของทุกปี โดยให้แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา แนวทางหรือแผนงานในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป แล้วเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงกำหนด และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตลอดจนสาธารณชน โดยจัดทำรายงานโดยสรุป ปิดประกาศไว้ที่โรงเรียน แจ้งให้ผู้ปกครองและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้รับทราบ รวมทั้งมีรายงานฉบับสมบูรณ์ที่พร้อมจะให้ผู้ที่สนใจขอยุ่ได้ตลอดเวลา

(5) จัดเตรียมเอกสารหลักฐานและข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน และแนวทางการจัดการศึกษา ตามหลักการและจุดมุ่งหมายของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และเตรียมพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยบุคลากรที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทศวรรษห้าปี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 2544 : 1)

อุทุมพร จามรมาน (2544 : 28) กล่าวว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมีลำดับขั้นตอน ประกอบด้วย

- (1) การระบุดัชนี/ตัวชี้ (Index, Indicator) สิ่งที่ทำไปแล้ว & ที่ควรจะทำ
- (2) การปฏิบัติงาน + ผลการปฏิบัติงานตามดัชนี/ตัวชี้
- (3) การกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ เกณฑ์มาตรฐาน และเกณฑ์ขั้นสูง
- (4) การตัดสินใจ
- (5) การระบุจุดแข็ง (เหนือเกณฑ์) และจุดอ่อน (ต่ำกว่าเกณฑ์) พร้อมทั้ง

วิธีดำเนินงานต่อ

(6) การจัดทำ SSR/SAR

(7) การตรวจสอบ/ประเมินตัวเองโดยตัวเอง เป็นการให้ Feedback แก่ทุกคน (ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร) เพื่อปรับปรุง แก้ไข พัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 3) ได้กำหนดหลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ เพื่อให้หน่วยเกี่ยวข้องได้ดำเนินการ มีหลักปฏิบัติอยู่ 3 ประการ ดังนี้

(1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและทรัพยากร

(2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุนส่งเสริมและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา

(3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 3) ยังได้กำหนดให้มีกระบวนการดำเนินงานของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ

(1) การพัฒนาคุณภาพเป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ หัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพคือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานอย่างมีระบบและทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง

(2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพ เพื่อช่วยเหลือสนับสนุน กำกับติดตามความก้าวหน้าและยืนยันการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดบุคลากร

(3) การประเมินและรับรองคุณภาพ เพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยแบ่งเป็นสองส่วนคือ การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา

การประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อให้เป็นที่ไปตามสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาควรดำเนินการให้ครอบคลุมแนวทางหลักดังต่อไปนี้

(1) สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปี โดยควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2543

(2) ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วยการวางแผน การดำเนินงาน

การประเมินผลและการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาและเป้าหมาย/ปรัชญาธรรมนุญสถานศึกษา กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน ที่ชัดเจน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาใช้ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

(3) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอนควรเน้นการ ประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่บุคลากรในสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในชุมชน

(4) สถานศึกษาควรจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในให้ เรียบร้อยก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ของทุกปี โดยแสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาแนวทาง หรือผลงานในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาต่อไปแล้วเสนอต่อ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำรายงานโดยสรุปปิดประกาศไว้ที่สถานศึกษา แจ้งให้ผู้ปกครองและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้รับทราบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ 2543 : 6)

นงราม เศรษฐพานิช และสุวิมล ว่องวานิช (2545 : 228) กล่าวว่าตาม หลักการบริหารนั้น การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานที่ต้องการ หลักการและกระบวนการบริหาร ดังกล่าวเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยจะต้องมีกระบวนการวางแผน ทำตาม แผน ตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดี กระบวนการประกันคุณภาพมีกิจกรรมที่สำคัญ 3 ชั้นตอนได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินงาน และการรับรองผล รายละเอียดของแต่ละชั้นตอนมีดังต่อไปนี้

1) การเตรียมการ การประเมินผลภายในที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพนั้น จะต้องทำให้การประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เป็นการทำงานที่มีขั้นตอน สำคัญคือ

- (1) การเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ
- (2) การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร
- (3) การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน
- (4) การวางแผนและการกำกับดูแล

2) การดำเนินงาน เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ เป็นการทำงานตามวงจร PDCA คือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบและการแก้ไขปรับปรุง มีขั้นตอนดังนี้

- (1) การกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพ
- (2) การนำมาตรฐานการประกันคุณภาพไปปฏิบัติ
- (3) การตรวจสอบ การประเมินผลการทำงาน
- (4) การแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน
- (5) การจัดทำรายงานผลการประเมิน

3) การรับรองผล ผลการดำเนินงานที่ได้มาตรฐานจะได้รับการรับรองคุณภาพ ดังนั้นการรับรองคุณภาพการดำเนินงานจึงมี 2 ระดับ คือ การรับรองภายในโดยองค์กรภายใน และการรับรองโดยองค์กรภายนอก จากการตรวจสอบประเมินผลของคณะกรรมการภายนอก สุปิพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล (2545 : 26 – 28) ได้จัดเรียงลำดับขั้นตอนของกระบวนการประกันคุณภาพ ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นส่วนที่หน่วยงานหรือสถานศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกควบคุมคุณภาพ โดยใช้องค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพของผู้เรียน และมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสม

2) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบและกลไกควบคุมคุณภาพภายใน ที่หน่วยงานหรือสถานศึกษาได้จัดให้มีขึ้น

3) การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นกระบวนการของการประเมิน การดำเนินการของหน่วยในภาพรวม โดยมุ่งพิจารณาคุณค่าของผลการดำเนินการจากเกณฑ์ที่กำหนด โดยจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report หรือ SAR) เพื่อรายงานคุณภาพของสถานศึกษาต่อสถาบันหรือจัดส่งรายงานไปยังต้นสังกัด

4) การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) เป็นกระบวนการที่หน่วยงานหรือสถานศึกษานำผลที่ได้จากการรายงานการศึกษาตนเองและรายงานการประเมินตนเองไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพในองค์ประกอบหรือดัชนีที่มีความไม่สมบูรณ์

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้กฎกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 4) ให้เป็นแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บังคับใช้กับการจัดการศึกษาทุกหน่วยงาน โดยมีประกาศเป็นข้อๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้หยิบยกมาเฉพาะที่เกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

ข้อ 3 ให้สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ข้อ 4 ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาโดยให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- 1) กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา
- 2) กำกับ ติดตามและให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 3) เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและ รายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ข้อ 5 ให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ข้อ 6 ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา ที่ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ 7 ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดย คำนึงถึงหลักและครอบคลุมในเรื่อง ต่อไปนี้

- 1) เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความจำเป็น อย่างเป็นระบบ และมีแผนการปฏิบัติงานประจำปีรองรับ
- 2) กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการ พัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
- 3) กำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชาหรือผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ กำหนดไว้
- 4) กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
- 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้ง ผู้เรียน ผู้รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดา มารดาผู้ปกครองและ บุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

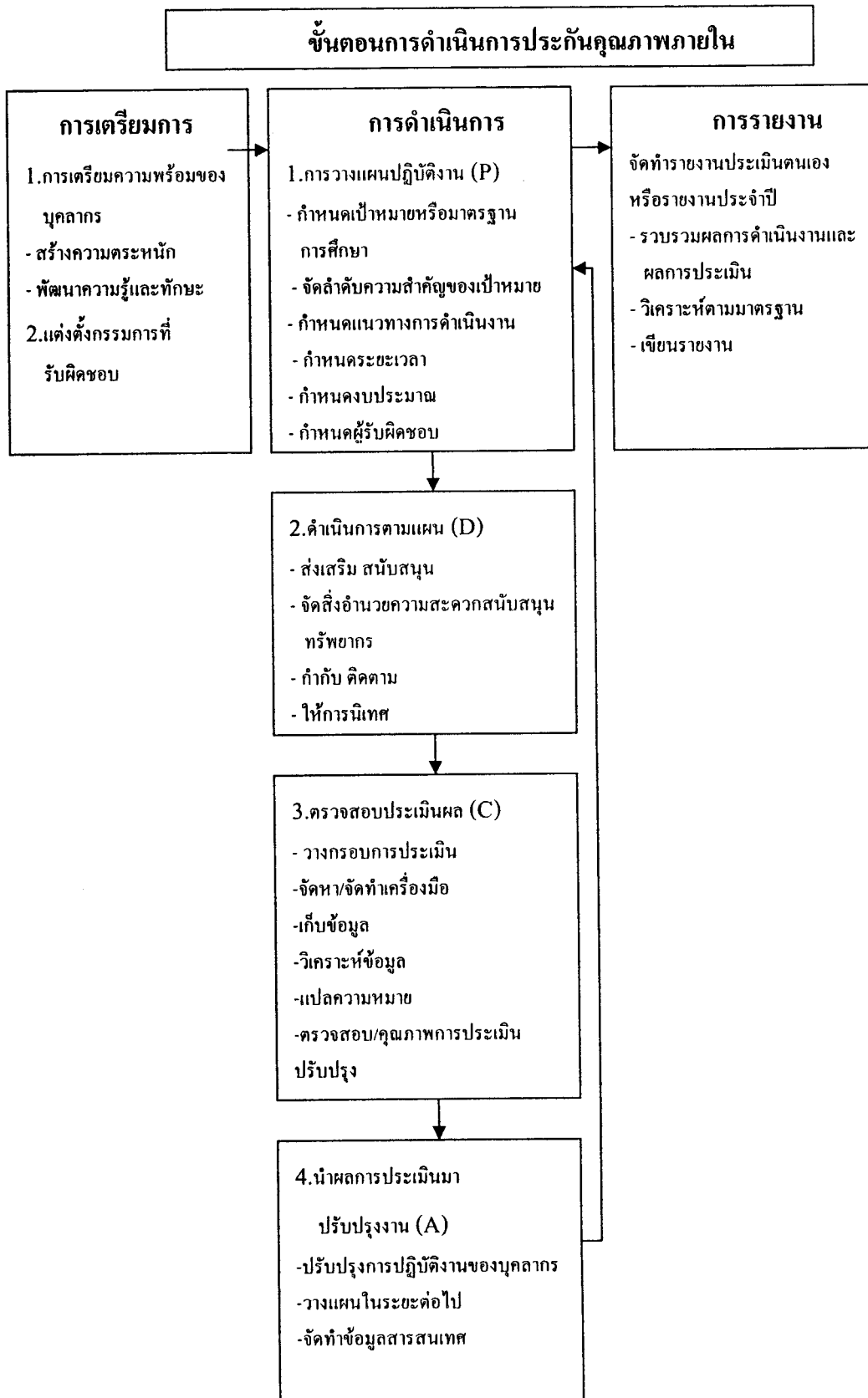
7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 8 ให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

นอกจากนั้นแล้ว กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ (2548 ; 1) ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแลและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับปฐมวัยทุกสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 12) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงานในเรื่องนี้ หลังจากนั้น บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบและปรับปรุงโดยมีแนวทางขั้นตอน การดำเนินงานดังที่เสนอในแผนภาพ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

1. การเตรียมการ
  - 1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร
    - 1.1.1 การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม
    - 1.1.2 การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
  - 1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการ
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
  - 2.1 การวางแผน
    - 2.1.1 การกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา
    - 2.1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย
    - 2.1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงาน
    - 2.1.4 การกำหนดระยะเวลา
    - 2.1.5 การกำหนดงบประมาณ
    - 2.1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบ
  - 2.2 การปฏิบัติตามแผน
    - 2.2.1 ส่งเสริม สนับสนุน การปฏิบัติตามแผน
    - 2.2.2 จัดตั้งอำนาจความสะดวกสนับสนุนทรัพยากร
    - 2.2.3 กำกับ ติดตาม
    - 2.2.4 ให้การนิเทศ
  - 2.3 การตรวจสอบประเมินผล
    - 2.3.1 วางกรอบการประเมิน
    - 2.3.2 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือ
    - 2.3.3 เก็บข้อมูล
    - 2.3.4 วิเคราะห์ข้อมูล
    - 2.3.5 แปลความหมาย
    - 2.3.6 ตรวจสอบ/คุณภาพการประเมินปรับปรุง
  - 2.4 นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน
    - 2.4.1 ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร
    - 2.4.2 วางแผนในระยะต่อไป

2.4.3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศ

3. การรายงาน

3.1 จัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

3.2 รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน

3.3 วิเคราะห์ตามมาตรฐาน

3.4 เขียนรายงาน

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้จัดทำโครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเตรียมความพร้อมครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เป็นหลักในการสร้างกลไกและเป็นพลังขับเคลื่อนในการปฏิรูปการศึกษา โดยได้จัดทำชุดฝึกอบรมต้นแบบ เพื่อเป็นคู่มือให้กลุ่มเป้าหมายได้ใช้ศึกษาและพัฒนาตนเอง ชุดฝึกอบรมต้นแบบที่จัดทำขึ้นมีจำนวน 3 ชุด คือ

(1) ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร (2) ชุดฝึกอบรมครู (3) ชุดฝึกอบรมผู้นำชุมชน โดยชุดฝึกอบรมต้นแบบแต่ละชุดประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน ในส่วนของสื่อสิ่งพิมพ์ประกอบด้วย ประมวลสาระและแนวทางการศึกษา ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำชุดฝึกอบรมต้นแบบดังกล่าวไปใช้ในการศึกษาและพัฒนาตนเองต่อไป สื่อสิ่งพิมพ์ในชุดฝึกอบรมครูประกอบด้วยสาระสำคัญ 9 เรื่องคือ

1. หลักการจัดการศึกษา
2. การพัฒนาวิชาชีพครู
3. การกระจายอำนาจทางการศึกษา
4. การประกันคุณภาพการศึกษา
5. หลักสูตรสถานศึกษา
6. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. การวิจัยในชั้นเรียน
8. เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้
9. ครูกับการจัดการศึกษาของชุมชน

ในชุดฝึกอบรมครู หัวข้อที่ 4 การประกันคุณภาพการศึกษานั้น ได้กำหนดบทบาทของครูในการประกันคุณภาพการศึกษาไว้คือการประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งต้องมีการปฏิรูปการสอน เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การปฏิรูปการสอนของครูเพื่อประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยบทบาทหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) การปฏิบัติงานปกติของครูอย่างมีระบบและกระบวนการ
- 2) การประเมินตนเอง และ
- 3) การรายงานผลการประเมินตนเอง

ครูแต่ละคนสามารถกำหนดกระบวนการทำงานของตนเองได้ซึ่งอาจจำแนกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเรื่องมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรให้เข้าใจ ถ้าเป็นไปได้ ควรศึกษาให้ครบทั้งหน่วยของการเรียนที่อาจจะกำหนดเป็นภาคเรียนหรือทั้งปีการศึกษา และนำมาพัฒนาหลักสูตรรายวิชาที่ตนสอนอยู่

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการสอน ว่าควรจะสอนอย่างไร รวมทั้งจะต้องสามารถกำหนดสิ่งที่จะบรรลุผลหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นหลังจากได้รับการศึกษา โดยเน้นการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 นำกระบวนการวิจัยเข้ามาใช้ในการสอนของครู และการเรียนของนักเรียนเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ควบคู่การเรียนรู้

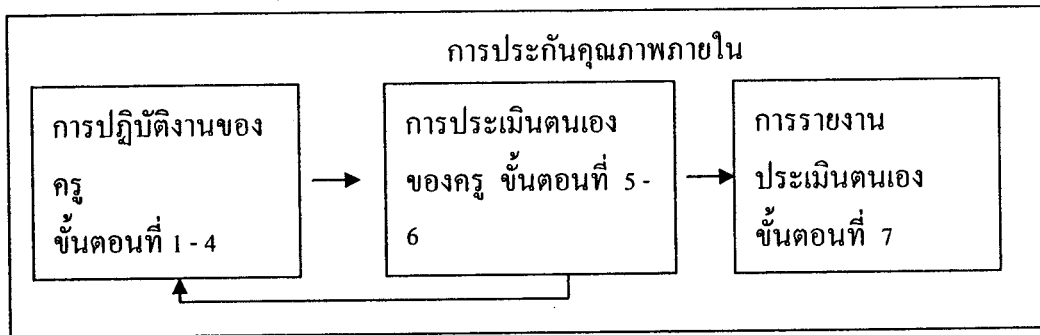
ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการสอน โดยทำงานร่วมกับผู้เรียนหมายความว่า ต้องลดบทบาทการบอกของครูมาเป็นการทำงานร่วมกับผู้เรียน โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการเรียนมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการสอน ว่าสิ่งที่ครูสอนไปนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยวัดจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พิจารณาเป็นรายบุคคลและรายชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในวงจรต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 บันทึกสรุปผลการสอน ว่าในคาบหรือหน่วยนั้นมีความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไขอย่างไร มีคำแนะนำเพื่อจะนำไปปรับปรุงต่อไปอย่างไร โดยบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างเอาไว้เป็นหนึ่งหน่วย

โดยเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพที่ 2.2 บทบาทของครูในการประกันคุณภาพภายใน

บทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพภายในทั้งระบบควรเป็นดังนี้
(สำนักงานปฏิรูปการศึกษา : 2545)

1. มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยทำการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการประเมินผลภายใน รวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินภายใน
2. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่คณะกรรมการประเมินผลภายในต้องการ
3. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา ร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่างๆ ในกระบวนการประเมินผลภายใน ร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการสำรวจ ร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล (หากมีความรู้ด้านการวิเคราะห์) ร่วมกันสรุปผลการประเมิน เป็นต้น
4. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเอง และร่วมกันกำหนดเกณฑ์การตัดสินมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ
5. ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบ ตามกระบวนการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เช่น ในหน้าที่การสอนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาสาระที่ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้การสอน จัดทำสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้การสอน จัดกิจกรรม

วิธีการเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าหาความรู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกวิธีการ ประเมินผลการเรียนหลากหลายและเหมาะสมรวบรวมผลสรุปผล ประเมินการเรียนการสอน พฤติกรรมของผู้เรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

จากการที่ได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กฎกระทรวง ศึกษาธิการ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และความเห็นของนักวิชาการทางการศึกษา เกี่ยวกับ กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแล้วพอสรุปได้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการตรวจสอบ ควบคุมและประเมินผลที่ต้องการ การมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา ชุมชน สังคมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยมีวิธีดำเนินการคือ

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา
- 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
- 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3.2 การประกันคุณภาพภายนอก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (2542 : 2) ได้บัญญัติความหมายของการประกันคุณภาพภายนอกไว้ดังนี้ การประกันคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวดที่ 6 ว่าด้วย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก (2542 : 14)

สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล (2545 : 27) ได้ให้ความเห็นว่าการประกัน คุณภาพภายนอกเป็นการดำเนินการตามระบบควบคุมคุณภาพภายใน พร้อมทั้งมีการตรวจสอบและ ประเมินผลในทั้งระบบ โดยผ่านการดำเนินการจากหน่วยงานภายนอกที่ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย

3 กิจกรรม คือ การตรวจสอบคุณภาพที่ผ่านกระบวนการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพ การให้การรับรอง

จากการศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พอสรุปได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องจัดให้มีการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ด้วยการบริหารจัดการตามกรอบแนวทางของการตรวจสอบ ควบคุมและประเมินผล เพื่อให้เกิดผลผลิตของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามความต้องการของชุมชน สังคมและประเทศชาติ การประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกได้เป็น 2 ระบบ คือ

- 1) การประกันคุณภาพภายใน เป็นการประเมินผล ติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น
- 2) การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินผล ติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ในพื้นที่ทุรกันดารหรือห่างไกลคมนาคม ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความมั่นคงและประชาชนมักมีปัญหาด้านคุณภาพชีวิตในเกือบทุกเรื่อง จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวมักจะมีปัญหาด้านความปลอดภัยและการคมนาคม ทำให้หน่วยงานปกติของรัฐ ไม่สามารถเข้าไปทำการพัฒนาได้ ตำรวจตระเวนชายแดนซึ่งมีคุณลักษณะเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ ที่มีปัญหาด้านความปลอดภัยและการคมนาคม จึงเข้าไปดำเนินการแทนโดยใช้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นจุดเริ่มต้น และเป็นศูนย์กลางของการพัฒนากลุ่มบุคคล เป้าหมายในการพัฒนาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน คือเยาวชน และชุมชน โดยมีปรัชญาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน คือ “สร้างภูมิปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต สัมฤทธิ์ผลความมั่นคง” (โอฬาร คำฟูย 2549 : 23) และ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษา ที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้จัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบให้การศึกษากับเยาวชนและชุมชนในถิ่นทุรกันดาร จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พุทธศักราช 2542 กฎกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ด้วย

3.1 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

ในการดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กฎกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จึงได้มีคำสั่งให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุกโรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินภายนอก (ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2547) โดยยึดแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 และของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

3.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหน่วยงานในสังกัดของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนไว้ดังนี้

ข้อ 1 ให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

ข้อ 2 ให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนโดยให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- 1) กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน
- 2) กำกับ ติดตามและให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน
- 3) เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ข้อ 3 ให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

ข้อ 4 ให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ 5 ให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุมในเรื่อง ต่อไปนี้

- 1) เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนการปฏิบัติงานประจำปีรองรับ
- 2) กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
- 3) กำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชาหรือผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
- 4) กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
- 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียน ผู้รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดา มารดาผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 6 ให้โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งมีการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็น ไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน บรรลุวัตถุประสงค์เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กฎกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้ประชุมและมีคำสั่งให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ให้ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุกคนกำหนดกระบวนการทำงานของตนเอง ตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน โครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ให้ครูทุกคนศึกษาเรื่องมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรที่ได้รับมอบหมายให้เข้าใจ ถ้าเป็นไปได้ควรศึกษาให้ครบทั้งหน่วยของการเรียนที่อาจจะกำหนดเป็นภาคเรียนหรือทั้งปีการศึกษา และนำมาพัฒนาหลักสูตรรายวิชาที่ตนเองสอนอยู่

ขั้นตอนที่ 2 ให้ครูทุกคนวางแผนการสอน ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายว่าควรจะสอนอย่างไร รวมทั้งจะต้องสามารถกำหนดสิ่งที่จะบรรลุผลหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นหลังจากได้รับการศึกษา โดยเน้นการจัดกิจกรรมและการใช้สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 ให้ครูทุกคนนำกระบวนการวิจัยเข้ามาใช้ในการสอนของครู และการเรียนของนักเรียนเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาความรู้ควบคู่การเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ให้ครูทุกคนดำเนินการสอน โดยวิธีการทำงานร่วมกับผู้เรียน หมายความว่า ต้องลดบทบาทการบอกของครูมาเป็นการทำงานร่วมกับผู้เรียน โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการเรียนมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 ให้ครูทุกคนประเมินผลการสอน ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายว่าสิ่งที่ครูสอนไปนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยวัดจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียนพิจารณาเป็นรายบุคคลและรายชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 6 ให้ครูทุกคนวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย เพื่อนำไปใช้ในวงจรต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 ให้ครูทุกคนบันทึกสรุปผลการสอนในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย ว่าในคาบหรือหน่วยนั้นมีความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไขอย่างไร มีคำแนะนำเพื่อจะนำไปปรับปรุงต่อไปอย่างไร โดยบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างเอาไว้เป็นหนึ่งหน่วย

2. กำหนดบทบาทหน้าที่ของครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในการประกันคุณภาพภายใน

2.1 ให้ครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยทำการศึกษาชุดฝึกอบรมครู ในชุดฝึกอบรมต้นแบบของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา : 2545) ให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการประเมินผลภายใน รวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินภายใน

2.2 ให้ครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ในรายวิชาที่รับผิดชอบ ในกรณีที่คณะกรรมการประเมินผลภายในต้องการ

2.3 ให้ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ร่วมมือกับผู้บริหารเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษา ร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่างๆ ในกระบวนการประเมินผลภายใน ร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการสำรวจ ร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล (หากมีความรู้ด้านการวิเคราะห์) ร่วมกันสรุปผลการประเมิน เป็นต้น

2.4 ให้ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ร่วมมือกับผู้บริหาร ในการร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน และร่วมกันกำหนดเกณฑ์การตัดสินมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ

2.5 ให้ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบ ตามกระบวนการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เช่น ในหน้าที่การสอนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาสาระที่ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดทำสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดกิจกรรม วิธีการเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกรูปแบบประเมินผลการเรียนหลากหลายและเหมาะสมรวบรวมผลสรุป ประเมินการเรียนการสอน พฤติกรรมของผู้เรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

3. ผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน คณะกรรมการมี 3 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายดำเนินงาน และฝ่ายตรวจสอบประเมินผล โดยมีผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นประธานกรรมการ และครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทุกคนเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ

4. คณะกรรมการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นประธานกรรมการ และครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อีก 3 นาย ร่วมเป็นคณะกรรมการ ในการตรวจสอบประเมินผลให้ยึดหลักมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ 3 ด้าน เป็นเกณฑ์ในการดำเนินงาน คือ

4.1 มาตรฐานด้านผู้เรียน ได้ยึดหลักมาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1,4,5,6,9,10,12

4.2 มาตรฐานด้านผู้บริหาร ได้ยึดหลักมาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 13,14,18,20,25

4.3 มาตรฐานด้านครู ได้ยึดหลักมาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านครู มาตรฐานที่ 22,24

5. รายงานผลต่อหน่วยเหนือ และส่วนเกี่ยวข้องเมื่อสิ้นปีการศึกษา แล้วเก็บรวบรวมผลที่ได้ไว้ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงใช้ในการทำงานต่อไป

การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่กล่าวมา มีแนวทางขั้นตอนดังแผนภาพต่อไปนี้

การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ภาพที่ 2.3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

6. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ได้เริ่มดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมาตั้งแต่ พุทธศักราช 2547 และดำเนินเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยดำเนินการดังนี้

6.1 ครูทุกคนกำหนดกระบวนการทำงานของตนเอง เช่น ศึกษาเรื่องมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรที่ได้รับมอบหมายให้เข้าใจ วางแผนการสอนในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย นำกระบวนการวิจัยเข้ามาใช้ในการสอนของครู และการเรียนของนักเรียน ดำเนินการสอน โดยวิธีการทำงานร่วมกับผู้เรียน ประเมินผลการสอน วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน บันทึกสรุปผลการสอน

6.2 กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพภายใน เช่น ให้ครูได้มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง ให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ ขั้นตอนในการประเมินผลภายใน รวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินภายใน ให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปในรายวิชาที่รับผิดชอบ ในกรณีที่คณะกรรมการประเมินผลภายในต้องการ ร่วมมือกับผู้บริหารเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน ร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบ

6.3 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน คณะกรรมการมี 3 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายดำเนินงาน และฝ่ายตรวจสอบประเมินผล โดยมีผู้บริหารเป็นประธานกรรมการ และครูทุกคนเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ

6.4 ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยยึดหลักมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของกระทรวงศึกษาธิการ 3 ด้าน เป็นเกณฑ์ในการดำเนินงาน คือมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานด้านครู

6.5 รายงานผลต่อหน่วยเหนือ และส่วนเกี่ยวข้องเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ปรากฏตามการรายงานผลดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 โดยคณะกรรมการประเมินผลในแต่ละโรงเรียน ในปีการศึกษา 2550 โดยภาพรวมด้านผู้เรียน อยู่ในระดับคุณภาพดี ด้านครูอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ด้านผู้บริหารอยู่ในระดับคุณภาพดี

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในพบว่าสามารถแบ่งกลุ่มงานวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาด้านกระบวนการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน และกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาด้านการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

4.1 งานวิจัยที่ศึกษาด้านกระบวนการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยได้มีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงาน มีผู้ศึกษาไว้ ดังนี้

อนุ ธีรานูวรรตน์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการประกันคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการประกันคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการประกันคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยครู คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ครู จำนวน 226 คน คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 148 คน รวม 374 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง การประเมินคุณภาพอยู่ในระดับน้อย 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูและคณะกรรมการประกันคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการประกันคุณภาพ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่

สุระมน บุญเต็ม (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา ประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษา 17 คน ครูผู้สอน 127 คน รวม 144 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบมาตราประมาณค่า จากผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังขาดเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ที่ทันสมัย ตลอดจนการให้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนมีน้อย ข้อเสนอแนะได้แก่ควรจัดสรรงบประมาณให้บุคลากรได้อบรมศึกษาดูงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน จัดเครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ดำเนินการประชุมสัมมนาเพื่อให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชนเกิดความตระหนักและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและสังคมทราบอย่างสม่ำเสมอ

เรืองเดช เพ็ญจันทร์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร การศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชัยภูมิ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ เกี่ยวกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยมีกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา 218 คน และครูผู้สอน 313 คน รวม 531 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการเตรียมการก่อนการดำเนินการ ด้านการดำเนินงาน และด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการดำเนินงานด้านการเตรียมการ ก่อนการดำเนินงานและด้านการดำเนินงาน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับระดับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของผู้บริหารการศึกษาและ ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมทุก ด้านพบว่า การดำเนินงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการก่อน การดำเนินการ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลางและ ขนาดเล็ก ส่วนด้านการดำเนินงานและด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองไม่แตกต่างกัน

ศิริลักษณ์ สกลนุรักษ์ (2548) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางแก้ไข การ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนและ ครูผู้สอน รวม 288 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม จากผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก เรียงตามลำดับคือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการและด้านการรายงาน 2) ปัญหาการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ (1) การ วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา (2) การพัฒนาความรู้และทักษะ เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน (3) การจัดหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการ ปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพ 3) แนวทางแก้ไขการดำเนินการประกันคุณภาพ เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ (1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนควรจัด อบรมให้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรในเชิงปฏิบัติการอย่าง ต่อเนื่อง (2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสิ่ง อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรให้เพียงพอ (3) โรงเรียนควรนำปัญหามา วิเคราะห์และนำมาแก้ปัญหาอย่างจริงจังและรายงานตามความเป็นจริง

ชวนจิต เอี่ยมฉ่ำ (2545) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี 2) เปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารกับครูอาจารย์เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัย

อาชีวศึกษาสุพรรณบุรี 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู อาจารย์แต่ละวิชาเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร 5 คน ครูอาจารย์ 60 คน รวม 65 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ขั้นการวางแผนการปฏิบัติงานและขั้นการดำเนินการตามแผนอยู่ในระดับมาก ส่วนขั้นการตรวจสอบประเมินผลและขั้นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้บริหาร และครูอาจารย์มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน 3) ครูอาจารย์แต่ละวิชา มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ขงยุทธ ชะบุญธง (2548) ได้ศึกษาการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน 2) เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาที่ต่างกัน 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาและครู เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นต่างกัน 3 ระดับ พบว่า ทั้งการเปรียบเทียบโดยภาพรวมและเปรียบเทียบในทุกระบบย่อย มีการดำเนินงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 3-4 มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานมากกว่าระดับช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 1-2 ตามลำดับ 3) ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานคือ ส่วนใหญ่ขาดแคลนอัตรากำลังและขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการประเมินคุณภาพภายใน แนวทางการพัฒนาคือควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ด้านการประเมินคุณภาพภายในและดำเนินการประเมินควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ดวงดาว สนธิกุล (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1
- 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
- 3) เปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
- 4) รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน และครูผู้สอน จำนวน 345 คน รวม 445 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ผลการวิจัยพบว่า 1) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่ามาตรฐานผู้บริหารและมาตรฐานครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่มาตรฐานด้านผู้เรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดกลาง มีการปฏิบัติงานแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัญหาพบว่า ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาไม่มีระบบการเก็บข้อมูลสารสนเทศ ครูขาดการทำวิจัยชั้นเรียนและไม่จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ขาดคุณธรรมจริยธรรมและระเบียบวินัย ข้อเสนอแนะได้แก่ ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาจัดให้มีระบบการเก็บสารสนเทศ ครูควรทำวิจัยชั้นเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในที่ศึกษาด้านการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ได้มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพรเขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ในการประเมินเพื่อ

- 1) ประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุพรเขต 2
- 2) ประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ชุมพรเขต 2 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกิดจากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร 41 คน ครู 186 คน ผู้ปกครอง 370 คน นักเรียน 370 คน หัวหน้าการประถมศึกษา 1 คน และศึกษานิเทศก์ 1 คน รวม 969 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกข้อมูล จากผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การเตรียมการ การดำเนินงาน และการรายงานผลมีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกระบวนการอยู่ในระดับคุณภาพดี ด้านผู้เรียนและด้านปัจจัยอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบการประกันคุณภาพและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการปฏิบัติในระดับมาก ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายใช้ผลการประกันคุณภาพเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพในระดับมาก 3) ปัญหา อุปสรรคที่สำคัญคือ มีบุคลากรไม่เพียงพอ มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ขาดแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย สื่อวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการดำเนินงานไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะที่ต้องดำเนินการคือ จัดให้มีบุคลากร งบประมาณ แหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีสื่อวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ

วรรณา วรรณมาศ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองเจ อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์และภารกิจ 2) แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การเรียนการสอน 4) การเรียนรู้ ความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ 5) การบริหารและการจัดการ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษาพบว่า การประเมินด้านวิสัยทัศน์และภารกิจตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน สูงกว่าเกณฑ์ การประเมินการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ และจากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการประเมินสูงกว่าเกณฑ์ ผลการประเมินด้านการบริหารและการจัดการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ ผลการประเมินด้านการเรียนรู้ความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ของนักเรียน ต่ำกว่าเกณฑ์ การสนับสนุนของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทางโรงเรียนควรประสานชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น โรงเรียนควรพิจารณา

จัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านสื่อและเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้เพียงพอ ครูผู้สอน ควรจัดทำแผนการสอน/แผนการเรียนรู้ให้ครบทุกรายวิชาและมีการจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ด้านการเรียนรู้ ความก้าวหน้า ผลการเรียนรู้ ผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์บางรายวิชา บางกลุ่มสาระ โรงเรียนควรนำเข้าประชุมกับคณะกรรมการบริหาร

นพวรรณ อินทร์แก้ว (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการของโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) การประเมินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการของโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี
- 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการของโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี โดยมีกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหาร 5 คน ครู 81 คน นักเรียน 360 คน ผู้ปกครอง 180 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่า

1) ผลของการประเมินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานด้านการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มีคุณภาพอยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษามีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ทุกตัวบ่งชี้ และมาตรฐาน มาตรฐานด้านสถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีคุณภาพอยู่ในระดับดีเกือบทุกตัวบ่งชี้ ยกเว้นตัวบ่งชี้ที่ 1 มาตรฐานสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

2) ปัญหา อุปสรรคของการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการ สรุปผลได้ดังนี้ (1) ปัญหาการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา คือ การนิเทศและการประเมินผลยังปฏิบัติได้น้อย การจัดองค์กรดี แต่การปฏิบัติไม่ตรงเป้าหมายและแผนที่กำหนด (2) ปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา คือ ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาและประเมินผลงานของนักเรียนน้อย ยังไม่มีการประชุมผู้ปกครองเป็นสายชั้นและผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมตามที่ทางโรงเรียนนัดหมายได้ (3) ปัญหาการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูจัดกิจกรรมด้านดนตรี ศิลปะและกีฬาให้นักเรียนน้อย การจัดกิจกรรมในห้องเรียนยังไม่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ และขาดการติดตามผลการดำเนินงาน กิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแยกออกเป็นกลุ่มได้ 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรกได้แก่กลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาด้านกระบวนการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน พบว่าเป็นการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 เรื่องได้แก่ งานวิจัยของ อนุ ธีรานูวรรตน์ (2545) สุระมน บุญเต็ม (2546) เรืองเดช เพ็งจันทร์ (2546) ศิริลักษณ์ สกลนุรักษ์ (2548) ขงบุทท ขะบุญจง (2548) และดวงดาว สนธิกุล (2548) สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา 1 เรื่องได้แก่งานวิจัยของ ชวนจิต เอี่ยมจ๋า (2545) ส่วนใหญ่ศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารและครู ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ส่วนมากมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

กลุ่มที่สองกลุ่มงานวิจัยที่ศึกษาด้านการประเมินการประกันคุณภาพภายใน พบว่าเป็นการศึกษาการประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่งานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) นพวรรณ อินทร์แก้ว (2546) และวรรณ วรรณมาศ (2547) เป็นการศึกษาการประเมินการประกันคุณภาพภายในด้านกระบวนการผลิต และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่หัวหน้าการประถมศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี

ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งสองกลุ่มพอสรุปได้ว่าเป็นการศึกษาวิจัยที่คล้ายกับการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 โดยมีการศึกษาในด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลิต และปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ผู้บริหาร 14 คน ครู 92 คน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จำนวน 14 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหาร 8 คน ครู 64 คน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ได้มาโดยการเลือกแบบกลุ่ม การเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดตัวอย่างโรงเรียน จากโรงเรียนในประชากร 14 โรงเรียน เลือกแบบกลุ่ม โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 60 ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี 2 โรงเรียน โรงเรียนในจังหวัดหนองคาย 2 โรงเรียน และโรงเรียนในจังหวัดเลย 4 โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดตัวอย่าง ผู้บริหารและครู ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจงเลือกผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน และครูโรงเรียนละ 8 คน ได้ผู้บริหาร 8 คน ครู 64 คน รวม 72 คน รายละเอียด ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน(โรง)		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)		
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง/ชื่อ โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	รวม
อุดรธานี	4	2			
		-โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเวียงงาม	1	8	9
	-โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเมืองทอง	1	8	9	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน โรงเรียน(โรง)		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)		
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง/ชื่อ โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	รวม
หนองคาย	3	2			
		-โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านนาแวง	1	8	9
		-โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านห้วยดอกไม้	1	8	9
เลย	7	4			
		-โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ฮิลมาร์ฟาเบิ้ล	1	8	9
		-โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านน่านกปีด	1	8	9
		-โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านหนองแคน	1	8	9
		-โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านวังชมพู	1	8	9
รวม	14	8	8	64	72

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ในการประเมินการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 เป็นเครื่องมือที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน และแบบบันทึก ข้อมูล มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบให้เติมคำตอบ จำนวน 3 ข้อ ถามอายุ วุฒิการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การประกันคุณภาพภายใน

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ
จำนวน 31 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา เป็นแบบปลายเปิด จำนวน 8 ข้อ

2.2 แบบบันทึกข้อมูล เป็นแบบที่ใช้บันทึกผลผลิตการประกันคุณภาพการศึกษา
ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย

การพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือการประเมินและ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2) กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้าน
กระบวนการ และด้านผลผลิตการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกรอบความคิดการวิจัย

3) จัดทำกรอบการสร้างเครื่องมือ โดยมีองค์ประกอบในเรื่อง สิ่งที่มีมุ่งประเมิน
ข้อมูลที่ต้องการทราบ แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล และเกณฑ์ในการประเมิน

4) ร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถาม
และแบบบันทึกข้อมูล

5) เสนอเครื่องมือฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะแล้วนำผลที่ได้จากการ
ตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ปรากฏว่าเครื่องมือมีค่าดัชนีความ
สอดคล้อง เท่ากับ 1.0 ทุกข้อ

6) ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

7) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนบ้านหนองตะไก่อ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาชมพู โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนบ้านห้วยเป่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาป้อ และโรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนเฉลิมราษฎร์บำรุง ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหาร 5 คน ครู 25 คน
โดยตอบแบบสอบถามสองครั้ง ครั้งแรก เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2551 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 24
กันยายน 2551

8) นำผลการทดลองใช้เครื่องมือ มาหาความเที่ยง แบบวัดซ้ำ โดยพิจารณาจากค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person Product Moment Correlation Coeffcience)
ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเที่ยง เท่ากับ 0.70

9) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปยังกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
- 3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ใช้แบบบันทึกข้อมูลบันทึกผลผลิตด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการและด้านปัจจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ นำมาวิเคราะห์ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
- 4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา
- 4.3 เกณฑ์ในการประเมินผลผลิต

ระดับคุณภาพ (ใช้เกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา)

ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป หมายถึง ระดับคุณภาพดีมาก

ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ระหว่างร้อยละ 75-89 หมายถึง ระดับคุณภาพดีพอใช้

ร้อยละเฉลี่ยตามเกณฑ์พิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง ระดับคุณภาพปรับปรุง

4.4 เกณฑ์การตัดสินการประเมิน

ระดับคุณภาพ ร้อยละเฉลี่ย ตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ การประเมิน

5. กรอบแนวทางการประเมิน

ในการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 กำหนดกรอบแนวทางการประเมินดังนี้

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวทางการประเมิน

วัตถุประสงค์การประเมิน

1. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายใน

ประเด็น/สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือเก็บ รวบรวม ข้อมูล	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ ในการ ประเมิน
1. ด้านบุคลากร	ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	ร้อยละ	การปฏิบัติ
1.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกัน คุณภาพการศึกษา	และครู	เป็นแบบ ตรวจสอบ		ตั้งแต่ ร้อยละ 75
1.2 มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความ ตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่า ของการประกันคุณภาพ		รายการ		ขึ้นไป หมายถึง ผ่านเกณฑ์
1.3 จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงาน การประกันคุณภาพมีเพียงพอ				การประเมิน
1.4 บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษา				
1.5 มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร ดำเนินการประกันคุณภาพ				
1.6 มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ บุคลากรมีทักษะในการประกัน คุณภาพ				

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็น/สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือเก็บ รวบรวม ข้อมูล	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ ในการ ประเมิน
1.7 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ ให้คณะกรรมการแต่ละฝ่าย				
1.8 มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ของบุคลากร				
2. ด้านงบประมาณ	ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	ร้อยละ	การปฏิบัติ
2.1 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก หน่วยเหนืออย่างเพียงพอ	และครู	เป็นแบบ ตรวจสอบ		ตั้งแต่ ร้อยละ 75
2.2 มีการจัดหางบประมาณสนับสนุน จากส่วนอื่นๆ		รายการ		ขึ้นไป หมายถึง
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์				ผ่านเกณฑ์
3.1 ได้รับวัสดุ อุปกรณ์ สนับสนุนจาก หน่วยเหนืออย่างเพียงพอ				การประเมิน
3.2 มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สนับสนุน จากส่วนอื่นๆ				
4. ด้านการการบริหารจัดการ				
4.1 มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพ				
4.2 มีการกำหนดระบบการกำกับและ ติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน				

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็น/สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือเก็บ รวบรวม ข้อมูล	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ ในการ ประเมิน
1. การวางแผนดำเนินงาน	ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	ร้อยละ	การปฏิบัติ
1.1 มีการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ	และครู	เป็นแบบ ตรวจสอบ รายการ		ตั้งแต่ ร้อยละ 75 ขึ้นไป
1.2 กำหนดผู้ดำเนินงานได้ตรงกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ				หมายถึง
1.3 กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้				ผ่านเกณฑ์ การประเมิน
1.4 กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน				
2. การปฏิบัติตามแผน				
2.1 บุคลากรได้ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่วางไว้				
2.2 ได้กำกับการติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร				
2.3 ได้จัดตั้งอำนาจความสะดวกสนับสนุนการประกันคุณภาพ				
2.4 การให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ				
3. การตรวจสอบประเมินผล				
3.1 มีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบประเมินผล				

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็น/สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือเก็บ รวบรวม ข้อมูล	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ ในการ ประเมิน
3.2 ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการ ประเมินตามมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการ	ผู้บริหาร และครู	แบบสอบถาม เป็นแบบ ตรวจสอบ รายการ	ร้อยละ	การปฏิบัติ ตั้งแต่ ร้อยละ 75 ขึ้นไป
3.3 กำหนดช่วงเวลาของการตรวจสอบ ประเมิน				หมายถึง
3.4 มีการดำเนินการตรวจสอบประเมินผล				ผ่านเกณฑ์
3.5 มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง การปฏิบัติงาน				การประเมิน
4. การรายงานผล				
4.1 มีการจัดทำรายงานประจำปี				
4.2 มีการนำเสนอผลการประกันคุณภาพ ภายในต่อหน่วยงานต้นสังกัด				
4.3 มีการเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพ ภายในให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ				
4.4 มีการประชาสัมพันธ์ผลการประกัน คุณภาพภายในทางสื่อต่างๆ				

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็น/สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือเก็บ รวบรวม ข้อมูล	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ ในการ ประเมิน
5. ปัญหาอุปสรรค	ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	วิเคราะห์	
5.1 ปัญหาอุปสรรคด้านปัจจัยเบื้องต้น	และครู	เป็นแบบ ปลายเปิด	เนื้อหา	
5.1.1 ปัญหา อุปสรรคด้านบุคลากร				
5.1.2 ปัญหา อุปสรรคด้านงบประมาณ				
5.1.3 ปัญหา อุปสรรคด้านวัสดุ อุปกรณ์				
5.1.4 ปัญหา อุปสรรคด้านการ บริหารจัดการ				
5.2 ปัญหา อุปสรรคด้านกระบวนการ				
5.2.1 ปัญหา อุปสรรคด้านการวางแผน				
5.2.2 ปัญหา อุปสรรคด้านการ ปฏิบัติตามแผน				
5.2.3 ปัญหา อุปสรรคด้านการ ตรวจสอบประเมินผล				
5.2.4 ปัญหา อุปสรรคด้านการ รายงานผล				

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็น/สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือเก็บ รวบรวม ข้อมูล	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ ในการ ประเมิน
1. ผลการประกันคุณภาพด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์สังเคราะห์มี วิจารณญาณ มีความคิด สร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์	รายงานผล การประกัน คุณภาพของ โรงเรียน	แบบบันทึก ข้อมูล	ร้อยละ	การปฏิบัติ ตั้งแต่ ร้อยละ 75 ขึ้นไป หมายถึง ผ่านเกณฑ์ การประเมิน
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ ที่จำเป็นตามหลักสูตร				
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง				
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติ ที่ดีต่ออาชีพสุจริต				
มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี				
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและ ลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา				

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็น/สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือเก็บ รวบรวม ข้อมูล	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ ในการ ประเมิน
2. ผลการประกันคุณภาพด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัด องค์กร/โครงสร้างและการ บริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุ เป้าหมาย การศึกษา	รายงานผล การประกัน คุณภาพของ โรงเรียน	แบบบันทึก ข้อมูล	ร้อยละ	การปฏิบัติ ตั้งแต่ ร้อยละ 75 ขึ้นไป หมายถึง ผ่านเกณฑ์ การประเมิน
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริม ความสัมพันธ์และความ ร่วมมือกับชุมชนในการ พัฒนาการศึกษา				
มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
3. ผลการประกันคุณภาพด้านปัจจัย				
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและ มีความสามารถในการ บริหารจัดการ				
มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการ จัดการเรียนการสอนอย่าง มีประสิทธิภาพและเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ				
มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่ รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ				

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีสถานภาพดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงอายุ		
20 – 35 ปี	30	41.67
36 – 45 ปี	29	40.28
46 – 60 ปี	13	18.05
รวม	72	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	20.83
ปริญญาตรี	55	76.39
สูงกว่าปริญญาตรี	2	2.78
รวม	72	100.00
ประสบการณ์ประกัน		
คุณภาพภายใน		
1 – 5 ปี	49	68.06
6 ปี ขึ้นไป	23	31.94
รวม	72	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 20-35 ปี และ 36-45 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกัน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด (ร้อยละ 76.39) ประสบการณ์ประกันคุณภาพภายใน 1-5 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 68.06)

**ตอนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24**

ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น จำแนกเป็น ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ รายละเอียด ปรากฏ ดังตารางที่ 4.2 4.3 4.4 และ 4.5

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านบุคลากร

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษา	8 (100.00)	-	64 (100.00)	-	72 (100.00)	-
2. มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความ ตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าของ การประกันคุณภาพ	8 (100.00)	-	64 (100.00)	-	72 (100.00)	-
3. จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงาน การประกันคุณภาพมีเพียงพอ	8 (100.00)	-	58 (90.63)	6 (9.37)	66 (91.67)	6 (8.33)
4. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษา	8 (100.00)	-	58 (90.63)	6 (9.37)	66 (91.67)	6 (8.33)
5. มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากร ดำเนินการประกันคุณภาพ	8 (100.00)	-	61 (95.31)	3 (4.69)	69 (95.83)	3 (4.17)
6. มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ บุคลากรมีทักษะในการประกันคุณภาพ	5 (62.50)	3 (37.50)	45 (70.31)	19 (29.69)	50 (69.44)	22 (30.56)
7. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ รับผิดชอบให้คณะกรรมการแต่ละฝ่าย	6 (75.00)	2 (25.00)	42 (65.63)	22 (34.37)	48 (66.67)	24 (33.33)
8. มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ของบุคลากร	8 (100.00)	-	61 (95.31)	3 (4.69)	69 (95.83)	3 (4.17)
เฉลี่ย					88.89	11.11

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายใน ด้านบุคลากรผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 ทุกรายการ ยกเว้นปัจจัยเบื้องต้น 2 เรื่องคือ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบให้คณะกรรมการแต่ละฝ่าย และมีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรมีทักษะในการประกันคุณภาพ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาภาพรวมด้านบุคลากร ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 88.89)

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)
ด้านงบประมาณ						
1. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก หน่วยเหนืออย่างเพียงพอ	3 (37.50)	5 (62.50)	52 (81.25)	12 (18.75)	55 (76.39)	17 (23.61)
2. มีแผนการจัดหางบประมาณ สนับสนุนจากส่วนอื่นๆ	4 (50.00)	4 (50.00)	48 (75.00)	16 (25.00)	52 (72.22)	20 (27.78)
เฉลี่ย					74.31	25.69
ด้านวัสดุ อุปกรณ์						
1. ได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ จากหน่วยเหนืออย่างเพียงพอ	6 (75.00)	2 (25.00)	58 (90.63)	6 (9.37)	64 (88.89)	8 (11.11)
2. มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุน จากส่วนอื่นๆ	4 (50.00)	4 (50.00)	42 (65.63)	22 (34.37)	46 (63.89)	26 (36.11)
เฉลี่ย					76.39	23.61
ด้านการบริหารจัดการ						
1. มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการ ประกันคุณภาพ	5 (62.50)	3 (37.50)	61 (95.31)	3 (4.69)	66 (91.67)	6 (8.33)
2. มีการกำหนดระบบการกำกับและ ติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	5 (62.50)	3 (37.50)	64 (100.00)	-	69 (95.83)	3 (4.17)
เฉลี่ย					93.75	6.25

จากตารางที่ 4.3 พบว่าปัจจัยเบื้องต้นด้านงบประมาณ รายการได้รับงบประมาณ สนับสนุนจากหน่วยเหนืออย่างเพียงพอ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนรายการมีแผนการจัดหา งบประมาณสนับสนุนจากส่วนอื่นๆ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาในภาพรวมปัจจัย เบื้องต้นด้านงบประมาณ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 74.31) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ พบว่า รายการได้รับวัสดุ อุปกรณ์ สนับสนุนจากหน่วยเหนืออย่างเพียงพอ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วน รายการมีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนจากส่วนอื่นๆ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อ พิจารณาในภาพรวมปัจจัยเบื้องต้นด้านวัสดุ อุปกรณ์ ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 76.39) ด้าน การบริหารจัดการผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 93.75)

ตารางที่ 4.4 สรุปผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ดำรวจตระเวนชายแดน

ปัจจัยเบื้องต้น	ร้อยละของการปฏิบัติ	ผลการประเมิน
ด้านบุคลากร	88.89	ผ่าน
ด้านงบประมาณ	74.31	ไม่ผ่าน
ด้านวัสดุอุปกรณ์	76.39	ผ่าน
ด้านการบริหารจัดการ	93.75	ผ่าน
เฉลี่ย	83.34	ผ่าน

จากตารางที่ 4.4 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 ทุกด้าน ยกเว้นปัจจัยด้านงบประมาณ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาในภาพรวม ปัจจัยเบื้องต้น ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 83.34)

ตารางที่ 4.5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านปัจจัยเบื้องต้น

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านบุคลากร	
1. บุคลากรไม่เพียงพอ (20 คน)	1. หน่วยงานควรจัดบุคลากรให้เพียงพอ(20 คน)
2. บุคลากรขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ เอกสารการประเมิน (9 คน)	2. หน่วยงานควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ (8 คน) -ให้บุคลากรศึกษาเพิ่มเติม(4 คน)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
3. บุคลากรไม่ใส่ใจในเรื่องการประกันคุณภาพ (1 คน)	3. หน่วยงานกำหนดเป็นนโยบาย (2 คน)
4. ค่าตอบแทนน้อยค่าใช้จ่ายมาก (1 คน)	4. เพิ่มรายได้ให้บุคลากร (1 คน)
5. บุคลากรโยกย้ายบ่อย (1 คน)	5. จัดหาที่ทำงานที่ใกล้บ้าน (1 คน)
ด้านงบประมาณ	
1. งบประมาณไม่เพียงพอ (20 คน)	1. หน่วยงานควรจัดบให้เพียงพอ (24 คน)
2. ไม่มีงบประมาณด้านการประกันคุณภาพ (7 คน)	2. หน่วยงานจัดบสนับสนุนการประกันคุณภาพ (1 คน)
ด้านวัสดุ อุปกรณ์	
1. วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ (20 คน)	1. หน่วยงานจัดวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอ (13 คน) - ให้โรงเรียนขอสนับสนุนจากท้องถิ่น (1 คน)
2. หนังสือเรียนบางวิชาไม่ตรงตามสื่อทางไกลผ่านดาวเทียม (2 คน)	2. ให้ครูมีอำนาจในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ได้เอง (3 คน)
3. วัสดุ อุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีขาดคนที่มีความรู้ใช้งาน (1 คน)	3. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ (2 คน)
ด้านการบริหารจัดการ	
1. มอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคคล (6 คน)	1. หน่วยงานมอบหมายงานให้ตรงกับความถนัดของบุคคล (7 คน)
2. ขาดความตระหนัก (1 คน)	2. หน่วยงานสร้างความตระหนัก (1 คน)
3. ขาดครุภัณฑ์วิชาการ (1 คน)	3. หน่วยงานกำกับนิเทศอย่างต่อเนื่อง (1 คน)
4. การบริหารจัดการมีน้อย (1 คน)	
5. ครูขาดแรงกระตุ้น (1 คน)	
6. เปลี่ยนผู้บริหารบ่อยครั้ง (1 คน)	

จากตารางที่ 4.5 ปัญหา อุปสรรคด้านปัจจัยเบื้องต้นในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู พบว่าด้านบุคลากร ปัญหา อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ บุคลากรไม่เพียงพอ และบุคลากรขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารการประเมิน ข้อเสนอแนะคือ หน่วยงานควรจัดบุคลากรให้เพียงพอ จัดฝึกอบรมให้ความรู้บุคลากร และให้บุคลากรศึกษาเพิ่มเติม ด้านงบประมาณ ปัญหา อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ งบประมาณไม่เพียงพอ และไม่มีงบประมาณด้านการประกันคุณภาพ ข้อเสนอแนะคือ หน่วยงานควรจัดงบประมาณให้เพียงพอ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ปัญหา อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะคือ หน่วยงานควรจัดวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอ ด้านการบริหารจัดการ ปัญหา อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ มอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคคล ข้อเสนอแนะคือ มอบหมายงานให้ตรงกับความถนัดของบุคคล

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ผลการประเมินกระบวนการจำแนกเป็น ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน
ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการรายงานผล รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ
รายละเอียด ปรากฏดังตารางที่ 4.6 4.7 และ 4.8

ตารางที่ 4.6 ผลการประเมินกระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวน
ชายแดน

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)
ด้านการวางแผน						
1. มีการกำหนดเป้าหมายของการ ดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ	7 (87.50)	1 (12.50)	64 (100)	-	71 (98.61)	1 (1.39)
2. กำหนดผู้ดำเนินงานได้ตรงกับความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติ	6 (75.00)	2 (25.00)	64 (100)	-	70 (97.22)	2 (2.78)
3. กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เป็น รูปธรรมสามารถที่จะทำให้บรรลุ เป้าหมายได้	7 (87.50)	1 (12.50)	61 (95.31)	3 (4.69)	68 (94.44)	4 (5.56)
4. กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน ที่ชัดเจน	7 (87.50)	1 (12.50)	61 (95.31)	3 (4.69)	68 (94.44)	4 (5.56)
เฉลี่ย					96.18	3.82

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)
ด้านการปฏิบัติตามแผน						
1. บุคลากรได้ร่วมกันดำเนินการตาม แผนที่วางไว้	8 (100.00)	-	58 (90.63)	6 (9.37)	66 (91.67)	6 (8.33)
2. ได้กำกับการติดตามการปฏิบัติงาน ของบุคลากร	8 (100.00)	-	61 (95.31)	3 (4.69)	69 (95.83)	3 (4.17)
3. ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนการประกันคุณภาพ	7 (87.50)	1 (12.50)	58 (90.63)	6 (9.37)	65 (90.28)	7 (9.72)
4. การให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ	4 (50.00)	4 (50.00)	58 (90.63)	6 (9.37)	62 (86.11)	10 (13.89)
เฉลี่ย					90.97	9.03
ด้านการตรวจสอบประเมินผล						
1. มีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ ประเมินผล	6 (75.00)	2 (25.00)	64 (100)	-	70 (97.22)	2 (2.78)
2. ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการ ประเมินตามมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการ	7 (87.50)	1 (12.50)	64 (100)	-	71 (98.61)	1 (1.39)
3. กำหนดช่วงเวลาของการตรวจสอบ ประเมินผล	6 (75.00)	2 (25.00)	64 (100)	-	70 (97.22)	2 (2.78)
4. มีการดำเนินการตรวจสอบ ประเมินผล	6 (75.00)	2 (25.00)	64 (100)	-	70 (97.22)	2 (2.78)
5. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง การปฏิบัติงาน	7 (87.50)	1 (12.50)	64 (100)	-	71 (98.61)	1 (1.39)
เฉลี่ย					97.78	2.22

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)	ทำ (ร้อยละ)	ไม่ได้ทำ (ร้อยละ)
ด้านการรายงานผล						
1. มีการจัดทำรายงานประจำปี	8 (100.00)	-	64 (100.00)	-	72 (100.00)	-
2. มีการนำเสนอผลการประกันคุณภาพ ภายในต่อหน่วยงานต้นสังกัด	8 (100.00)	-	64 (100.00)	-	72 (100.00)	-
3. มีการเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพ ภายในให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ	8 (100.00)	-	61 (95.31)	3 (4.69)	69 (95.83)	3 (4.17)
4. มีการประชาสัมพันธ์ผลการประกัน คุณภาพภายในทางสื่อต่างๆ	2 (25.00)	6 (75.00)	48 (75.00)	16 (25.00)	50 (69.44)	22 (30.56)
เฉลี่ย					91.32	8.68

จากตารางที่ 4.6 ผลการประเมินกระบวนการ ด้านการวางแผน ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ด้านการปฏิบัติตามแผน ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ด้านการตรวจสอบประเมินผล ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ด้านการรายงานผล รายการมีการประชาสัมพันธ์ผลการประกันคุณภาพภายในทางสื่อต่างๆ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สรุปรวมด้านการรายงานผลผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 91.32)

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประเมินด้านกระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดน

รายการ	ร้อยละของการปฏิบัติ	ผลการประเมิน
ด้านการวางแผน	96.18	ผ่าน
ด้านการปฏิบัติตามแผน	90.97	ผ่าน
ด้านการตรวจสอบประเมินผล	97.78	ผ่าน
ด้านการรายงานผล	91.32	ผ่าน
เฉลี่ย	94.06	ผ่าน

จากตารางที่ 4.7 ผลการประเมินกระบวนการ พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผล และด้านการรายงานผล ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 75 ทุกรายการ และเมื่อพิจารณาในภาพรวมกระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ผ่านเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 94.06)

ตารางที่ 4.8 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะด้านกระบวนการ

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการวางแผน	
1. ขาดการวางแผน (5 คน)	1. ควรมีการวางแผนให้ต่อเนื่อง (2 คน)
2. ขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน (1 คน)	2. จัดฝึกอบรมการวางแผน (1 คน) -ให้หน่วยที่มีความถนัดเข้าร่วมในการวางแผน (1 คน)
ด้านการปฏิบัติตามแผน	
1. ครูขาดความเข้าใจในการทำงานหรือปฏิบัติตามแผน (7 คน)	1. ให้ความรู้ในแผนงานแก่ผู้ปฏิบัติงาน (1 คน)
2. ปฏิบัติตามแผนไม่ได้มีเหตุอันมากำหนด (5 คน)	2. สร้างแรงจูงใจในการทำงานให้มากกว่านี้ (1 คน)
3. ปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง (1 คน)	3. ประชุมชี้แจงปฏิบัติให้ต่อเนื่อง (1 คน)
4. บุคลากรขาดความตระหนัก (1 คน)	4. สร้างความตระหนักให้บุคลากร (1 คน)
5. มีหลายหน่วยงานเข้าร่วม (1 คน)	

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านการตรวจสอบประเมินผล	1. ให้มีการตรวจสอบประเมินผลที่ต่อเนื่อง
1. ขาดการประเมินผลที่ต่อเนื่อง (2 คน)	(2 คน)
2. หน่วยงานที่มาตรวจสอบไม่ได้มาตรฐาน (2 คน)	2. ให้หน่วยงานที่มีมาตรฐานเป็นผู้ประเมินทั้งภายในและภายนอก (1 คน)
3. ครูมีทักษะในการประเมินผลได้เป็นบางคน (1 คน)	3. จัดอบรมเรื่องการวัดและประเมินผลทุกปีการศึกษา (1 คน)
4. ขาดการนิเทศติดตาม (1 คน)	4. ให้มีการนิเทศประจำ (1 คน)
5. ประเมินไม่ครบด้าน (1 คน)	- กำหนดเป็นนโยบาย (1 คน)
6. ไม่ตรวจสอบประเมินผล (1 คน)	5. ประเมินให้ครบด้าน (1 คน)
ด้านการรายงานผล	1. ควรมีการรายงานให้ตรงตามสภาพจริง (1 คน)
1. รายงานผลคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามสภาพจริง (4 คน)	2. รายงานให้ทันตามกำหนด (1 คน)
2. รายงานไม่ตรงตามเวลา (2 คน)	
- ไม่มีการรายงานผล (1 คน)	3. จัดฝึกอบรมเรื่องการรายงานผล (1 คน)
3. แบบฟอร์มการรายงานซับซ้อนยากแก่การเข้าใจ (1 คน)	

จากตารางที่ 4.8 ปัญหา อุปสรรคด้านกระบวนการที่พบในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู พบว่าด้านการวางแผน ปัญหา อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ ขาดการวางแผน ข้อเสนอแนะคือ หน่วยงานควรมีการวางแผนให้ต่อเนื่อง ด้านการปฏิบัติตามแผน ปัญหา อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ ขาดความเข้าใจในการทำงานหรือปฏิบัติตามแผน และปฏิบัติตามแผนไม่ได้มีเหตุอื่นมากำหนด ข้อเสนอแนะคือ หน่วยงานควรสร้างความตระหนักให้บุคลากร และสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้มากกว่านี้ ด้านการตรวจสอบประเมินผลปัญหา อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือขาดการประเมินผลที่ต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะคือ ควรให้มีการตรวจสอบประเมินผลที่ต่อเนื่อง ด้านการรายงานผล ปัญหา อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ รายงานผลคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามสภาพจริง และรายงานไม่ตรงตามเวลา ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการรายงานให้ตรงตามสภาพจริง และรายงานให้ทันตามกำหนด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมินตนเองของโรงเรียน								รวม
	หัวเรื่องงาน	เมืองทอง	หัวคอกไม้	นาแวง	สีลมาร์พาด	นานกปีด	หนองแตง	วังขนง	
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	ดี	ดี	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี
มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้
รวม	ดี	5	4	2	2	3	2	3	3
พอใช้		2	1	2	5	3	4	3	4
ปรับปรุง		-	2	3	-	1	1	1	-

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผลการประเมินผลผลิตด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 9 และ 10 มีผลการประเมินในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนมาตรฐานที่ 4 5 6 และ 12 มีผลการประเมินในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สรุปรวมผลการประเมินผลผลิตด้านผู้เรียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินผลผลิตด้านกระบวนการ

รายการ	ผลการประเมินตนเองของโรงเรียน								รวม	
	หัวข้อเชิงนาม	เมืองทอง	หัวคอกไม้	นาแวง	इटมาร์พเบ็ด	นานกปีด	หนองแค้น	วังทญ		
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษา มีการจัดองค์กร/โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุ เป้าหมายการศึกษา	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษา ส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความร่วมมือกับชุมชนใน การพัฒนาการศึกษา	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	
มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	
รวม	ดี	1	-	1	2	2	2	1	1	2
	พอใช้	2	3	2	1	1	1	2	2	1
	ปรับปรุง	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผลการประเมินผลผลิตด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13 และ 14 มีผลการประเมินในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผลการประเมินในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมิน สรุปประมวลผลการประเมินผลผลิตด้านกระบวนการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ผ่าน เกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินผลผลิตด้านปัจจัย

รายการ	ผลการประเมินตนเองของโรงเรียน									
	ห้วย เวียง งาม	เมือง ทอง	ห้วย ตอกไม้	นาแวง	ฮิลมาร์ พาบิล	น่านก ปิด	หนอง แคน	วังฆมฏ	รวม	
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมี ภาวะผู้นำและมี ความสามารถในการบริหาร จัดการ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	
มาตรฐานที่ 22 ครูมี ความสามารถในการจัดการ เรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	
มาตรฐานที่ 24 ครูมี คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถ ตรงกับงานที่รับผิดชอบและ มีครูเพียงพอ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	
รวม	ดี	1	-	-	1	2	1	1	2	1
	พอใช้	2	2	2	2	1	2	2	1	2
	ปรับปรุง	-	1	1	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผลการประเมินผลผลิตด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 20 มีผลการประเมินในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนมาตรฐานที่ 22 และ 24 มีผลการประเมินในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สรุปรวมผลการประเมินผลผลิตด้านปัจจัย มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 4.12 สรุปผลการประเมินด้านผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดน

ผลผลิต	ระดับผลการประเมิน	ผลการประเมิน
ด้านผู้เรียน	พอใช้	ไม่ผ่าน
ด้านกระบวนการ	ดี	ผ่าน
ด้านปัจจัย	พอใช้	ไม่ผ่าน
สรุปรวมผลการประเมิน	พอใช้	ไม่ผ่าน

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผลผลิตด้านกระบวนการอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนผลผลิตด้านผู้เรียนและผลผลิตด้านปัจจัย อยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาในภาพรวมผลผลิต อยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 มีสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1.1.1 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

1.1.2 เพื่อประเมินกระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

1.1.3 เพื่อประเมินผลผลิตของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร ได้แก่ผู้บริหาร 14 คน ครู 92 คน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จำนวน 14 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาด้วยการเลือกแบบกลุ่ม การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดตัวอย่างโรงเรียน จากโรงเรียนในประชากร 14 โรงเรียน สุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้สัดส่วนร้อยละ 60 ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี 2 โรงเรียน โรงเรียนในจังหวัดหนองคาย 2 โรงเรียน และโรงเรียนในจังหวัดเลย 4 โรงเรียน แล้วกำหนดตัวอย่าง จากผู้บริหารและครู ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจงเลือกทั้งหมด ได้ ผู้บริหาร 8 คน ครู 64 คน รวม 72 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ในครั้งนี้

เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย แบบสอบถามและ แบบบันทึกข้อมูล มีทั้งหมด 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามผู้บริหาร และครู แบบบันทึกข้อมูล

การพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดในการประเมิน จัดทำกรอบแนวทางการประเมิน แล้วร่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินทั้ง 2 ชุด ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.0 ทุกข้อ หากความเที่ยง แบบวัดซ้ำ โดยพิจารณาจากค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ปรากฏว่าแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.70

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดย ทำหนังสือหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยร้อยละและความถี่ ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการวิจัย

ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ประกอบด้วย ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินด้านกระบวนการ ผลการประเมินด้านผลผลิต โดยสรุปดังนี้

1.3.1 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่าประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ การบริหารจัดการ ภาพรวมของการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้าน พบว่า ผลการประเมินด้านบุคลากรในภาพรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามรายการพบว่ารายการมีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบให้ คณะกรรมการแต่ละฝ่าย และมีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรมีทักษะในการประกันคุณภาพ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหาอุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ บุคลากรไม่เพียงพอ และบุคลากรขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารการประเมิน มีข้อเสนอแนะคือหน่วยงานควรจัดบุคลากรให้เพียงพอ รองลงมาคือจัดฝึกอบรมให้ความรู้ และให้บุคลากรศึกษาเพิ่มเติม ผลการประเมินด้าน งบประมาณไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหาอุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ งบประมาณไม่เพียงพอ และไม่มียกงบประมาณด้านการประกันคุณภาพ มีข้อเสนอแนะคือ หน่วยงานควรจัดงบประมาณให้เพียงพอ ผล

การประเมินด้านวัสดุ อุปกรณ์ ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า รายการมีแผนการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนจากส่วนอื่นๆ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหา อุปสรรคที่พบบ่อยคือ วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ มีข้อเสนอแนะคือ หน่วยงานควรจัดวัสดุ อุปกรณ์ ให้เพียงพอ ผลการประเมินการบริหารจัดการผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหาอุปสรรคที่พบบ่อยคือ มอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคคล มีข้อเสนอแนะคือ มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของบุคคล

1.3.2 ด้านกระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การวางแผนดำเนินงาน

การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล การรายงานผล ภาพรวมด้านกระบวนการดำเนินงานผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนพบว่า ผลการประเมินการวางแผนดำเนินงานผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหา อุปสรรคที่พบบ่อยคือ ขาดการวางแผน มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการวางแผนให้ต่อเนื่อง ผลการประเมินการปฏิบัติตามแผนผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหา อุปสรรคที่พบบ่อยคือ ครูขาดความเข้าใจในการทำงานหรือปฏิบัติตามแผน และปฏิบัติตามแผนไม่ได้มีเหตุอันมากำหนด มีข้อเสนอแนะคือ สร้างความตระหนักให้บุคลากร สร้างแรงจูงใจในการทำงานให้มากกว่านี้ ผลการประเมินการตรวจสอบประเมินผลผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหา อุปสรรคที่พบบ่อยคือ ขาดการประเมินผลที่ต่อเนื่อง มีข้อเสนอแนะคือ ให้มีการตรวจสอบประเมินผลที่ต่อเนื่อง ผลการประเมินการรายงานผลในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า รายการมีการประชาสัมพันธ์ผลการประกันคุณภาพภายในทางสื่อต่างๆ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปัญหา อุปสรรคที่พบบ่อยคือ รายงานผลคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามสภาพจริง และรายงานไม่ตรงตามเวลา มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการรายงานให้ตรงตามสภาพจริง และรายงานให้ทันตามกำหนด

1.3.3 ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ผลผลิตด้านผู้เรียน ผลผลิตด้านปัจจัย

ด้านกระบวนการ ภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้านพบว่า

1) ด้านผู้เรียน สรุปรวมผลการประเมินผลผลิตด้านผู้เรียน อยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาในรายมาตรฐานพบว่ามาตรฐานที่ไม่ผ่านการประเมินคือมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

2) **ด้านกระบวนการ** สรุปรวมผลการประเมินผลผลิต ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาในรายมาตรฐานพบว่ามาตรฐานที่ไม่ผ่านการประเมินคือมาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) **ด้านปัจจัย** สรุปรวมผลการประเมินผลผลิต ด้านปัจจัย อยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาในรายมาตรฐานพบว่ามาตรฐานที่ไม่ผ่านการประเมินคือมาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

1.3.4 สรุปภาพรวม ผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พบว่าผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินกระบวนการผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินผลผลิตไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

2.1 ด้านปัจจัยเบื้องต้นของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ปัจจัยเบื้องต้นการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จำแนกเป็น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ นำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1.1 บุคลากรการประกันคุณภาพภายใน มีผลการประเมินโดยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการที่มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรมีทักษะในการประกันคุณภาพ และรายการมีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบให้คณะกรรมการแต่ละฝ่าย ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนถึงแม้ว่าจะจบการศึกษาระดับปริญญาเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ไม่มีคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอนโดยตรง บางคนยังไม่มีวุฒิด้านการศึกษาระดับปริญญาที่บรรจุมาเป็นครู โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และขาดการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการประกันคุณภาพภายใน จากผู้มี

ความรู้ความสามารถด้านการประกันคุณภาพมาถ่ายทอดความรู้และทำความเข้าใจให้ต้องแก่จำนวนบุคลากรมีน้อย อยู่ห่างไกลคมนาคม และมีบุคลากรโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่กันอยู่ทุกปีงบประมาณ ซึ่งการจะดำเนินการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องคำนึงอยู่เสมอว่าการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในองค์กร/หน่วยงาน โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้องค์กร/หน่วยงานมีคุณภาพ (นงราม เศรษฐพานิช และสุวิมล ว่องวานิช 2545 : 230) ส่วนปัญหา อุปสรรคที่พบคือ บุคลากรไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยงยุทธ ยะบุญธง (2548) ได้ศึกษาการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน พบว่าปัญหา อุปสรรคคือ อัตรากำลังครูและบุคลากรไม่เพียงพอ บุคลากรขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารการประเมิน ร้อยละ 6.48 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุระมน บุญเดิม (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ถึงอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา พบว่าบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุ ธีรานูวรรตน์ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาคือ บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 2 พบว่าปัญหา อุปสรรคคือ บุคลากรไม่เพียงพอครูไม่ครบชั้นเรียน ข้อเสนอแนะที่พบในการวิจัยในครั้งนี้คือ หน่วยงานควรจัดบุคลากรให้เพียงพอ จัดฝึกอบรมให้ความรู้ และให้บุคลากรศึกษาเพิ่มเติม

2.1.2 งบประมาณการประกันคุณภาพภายใน มีผลประเมิน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ งาน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นงานหนึ่งในจำนวนหลายๆงานที่ตำรวจตระเวนชายแดนได้ดำเนินการเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีใช้หน้าที่โดยตรงของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เพราะการปฏิบัติหน้าที่ในถิ่นทุรกันดาร ได้พบเห็นประชาชนประสบปัญหาทางการศึกษา จึงได้เข้าไปช่วยเหลือในการจัดการศึกษา งบประมาณการสนับสนุนต้องดำเนินการเอง มีการจัดตั้งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ 179 โรงเรียน งบประมาณที่สนับสนุนให้กับทุกโรงเรียนจึงไม่เพียงพอ งบประมาณด้านการประกันคุณภาพภายในจึงไม่เพียงพอเช่นกัน ซึ่งตำรวจตระเวน

ชายแดนตระหนักในเรื่องนี้ได้พยายามขอสนับสนุนงบประมาณจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิ ชมรม สมาคมต่างๆ ให้การช่วยเหลือในเรื่องนี้อยู่เป็นประจำทุกปี การศึกษา ส่วนปัญหา อุปสรรคที่พบมากคือ งบประมาณไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 2 พบว่าปัญหา อุปสรรคคือ งบประมาณมีจำนวนจำกัด ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการประกันคุณภาพ ข้อเสนอแนะที่พบคือ หน่วยงานควรจัดงบให้เพียงพอ

2.1.3 วัสดุ อุปกรณ์การประกันคุณภาพภายใน มีผลการประเมินโดยรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่ารายการมีแผนการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สนับสนุนจากส่วนอื่นๆ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ งานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นงานหนึ่งในจำนวนหลายๆงานที่ตำรวจตระเวนชายแดนได้ดำเนินการได้เข้าไปช่วยเหลือในการจัดการศึกษา ซึ่งมีเจ้าหน้าที่โดยตรงของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เพราะการปฏิบัติหน้าที่ในถิ่นทุรกันดาร ได้พบเห็นประชาชนประสบปัญหาทางการศึกษา จึงได้เข้าไปช่วยเหลือในการจัดการศึกษา วัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนต้องจัดหาเองวัสดุ อุปกรณ์ที่ สนับสนุนให้กับทุกโรงเรียนจึงไม่เพียงพอ ซึ่งตำรวจตระเวนชายแดนตระหนักในเรื่องนี้ได้ พยายามขอสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิ ชมรม สมาคมต่างๆ ให้การช่วยเหลือในเรื่องนี้อยู่เป็นประจำทุกปีการศึกษา ส่วนปัญหา อุปสรรคที่ พบมากคือ วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุระมณ บุญเติม (2546) ได้ทำ การวิจัยเรื่องการค้าเงินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา พบว่าปัญหาอุปสรรคด้านวัสดุ อุปกรณ์คือสถานศึกษา ยังขาดเครื่องมือที่ทันสมัยและวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะคือหน่วยเหนือจัด วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ

2.1.4 การบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายใน มีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้มีการ จัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงาน และกำหนดระบบการกำกับติดตามผลที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วรณา วรรณมาศ (2547) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบ้านหนองเจ อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าผลการประเมินด้านการบริหาร และการจัดการ พบว่าสูงกว่าเกณฑ์ ส่วนปัญหาอุปสรรคที่พบคือ มอบหมายงานไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถของบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการ ประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาชุมชนประเภท 2 พบว่าปัญหาอุปสรรคคือ บุคลากรมีงานที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้ ข้อเสนอแนะที่พบคือ ควรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของบุคคล

2.2 ด้านกระบวนการการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการรายงานผล มีภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก นำมาอภิปรายผลเป็นรายด้านดังนี้

2.2.1 การวางแผน มีผลประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย วิเคราะห์ผลประเมินภายนอกรอบแรก จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยยึดมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเป็นเป้าหมายในการดำเนินการ มอบหมายฝ่ายวิชาการรับผิดชอบดำเนินการ ผู้บริหารกำกับติดตามตรวจสอบประเมินผล รองรับการประเมินภายนอกต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนจิต เอี่ยมคำ (2545) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าด้านการวางแผนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองเดช เฟ็งจันทร์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชัยภูมิ พบว่าการวางแผนปฏิบัติงานมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมชนประเภท 2 พบว่าการวางแผน ผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ สกลนุรักษ์ (2548) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่าด้านการเตรียมการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.2.2 การปฏิบัติตามแผน มีผลประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ผู้บริหารได้กำกับการติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนการประกันคุณภาพ และการให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองเดช เฟ็งจันทร์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชัยภูมิ พบว่าการดำเนินการ มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับ

ประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 2 พบว่าการปฏิบัติตามแผนผู้บริหารและครูมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนจิต เอี่ยมฉ่ำ (2545) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าด้านการดำเนินงานตามแผน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ สกลนุรักษ์ (2548) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่าด้านการดำเนินการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.2.3 การตรวจสอบประเมินผล มีผลประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประเมินผล ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินตามมาตรฐานกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดช่วงเวลาของการตรวจสอบประเมินผลในทุกปีการศึกษา มีการดำเนินการตรวจสอบประเมินผล นำผลการประเมินในด้านที่ด้อยมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ส่วนปัญหาอุปสรรคที่พบคือ ขาดการประเมินผลที่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 2 พบว่าปัญหา อุปสรรคคือ ขาดการตรวจสอบ กำกับดูแล นิเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ อินทร์แก้ว (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการของโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี พบว่าปัญหาอุปสรรคคือ การประเมินผลงานนักเรียนยังมีน้อย ข้อเสนอแนะคือ ให้มีการตรวจสอบประเมินผลที่ต่อเนื่อง

2.2.4 การรายงานผลการประกันคุณภาพภายใน มีผลประเมินผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า รายการมีการประชาสัมพันธ์ผลการประกันคุณภาพภายในทางสื่อต่างๆ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์ในการประชาสัมพันธ์ ประกอบกับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแต่ละแห่งมีที่ตั้งอยู่ห่างไกลการคมนาคมการเข้าถึงสื่อและรับสื่อต่างๆ เป็นไปด้วยความลำบาก ปัญหา อุปสรรคที่พบคือ รายงานผลคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 2 พบว่าปัญหาอุปสรรคด้านการรายงานผลคือการรายงานผลต่อชุมชนไม่เป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือรายงานล่าช้าไม่ต่อเนื่อง ไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และรายงานผลไม่ตรงกับสภาพจริง ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการรายงานให้ตรงตามสภาพจริง และรายงานให้ทันตามกำหนด

2.3 ด้านผลผลิตการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

การประเมินผลผลิต การประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย ผลผลิตด้านผู้เรียน ผลผลิตด้านกระบวนการ ผลผลิตด้านปัจจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้านมีผลการประเมินดังต่อไปนี้

2.3.1 ผลผลิตด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษามีใช่เป็นหน้าที่โดยตรงของตำรวจตระเวนชายแดนโดยตรง แต่เป็นการช่วยเหลือกระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลการคมนาคมเท่านั้น และครูของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาจขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน โคนเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงดาว สอนธิกุล (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1 พบว่า ในมาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอเสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารเขต 2 พบว่า ผลผลิตด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้

2.3.2 ผลผลิตด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาในแต่ละมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถไม่ตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูไม่เพียงพอ มีการโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่กันทุกปีการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอเสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหารเขต 2 พบว่า ผลผลิตด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ อินทร์แก้ว (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการของโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี พบว่าผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

2.3.3 ผลผลิตด้านปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน้อยไป มอบหมายงานที่รับผิดชอบให้กับครูไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ และมีครูไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยินดี ทองคำ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต 2 พบว่า ผลผลิตด้านปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ควรจัดทำแผนงานประสานหน่วยงานอื่นๆ เช่น ท้องถิ่น สถาบัน องค์กร ชมรม สมาคม มูลนิธิ ขอสนับสนุนงบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ มาสนับสนุนให้เพียงพอ และจัดโครงการ กิจกรรม เพื่อส่งเสริมพัฒนาครูให้สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีเทคนิคการสอนให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรณญาณ คิดไตร่ตรอง คิดสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์ในการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้ และผู้เรียนมีความสามารถในด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

3.1.2 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ควรจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นครอบคลุม 8 กลุ่มสาระ และจัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

3.1.3 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น ควรคอยติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และจัดหาวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลาย และแตกต่างกัน ควรมีการวิจัยการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้ครอบคลุมในแต่ละพื้นที่

3.2.2 ควรมีการประเมินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในระดับภาค และระดับประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกัน

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546

(2546, 1 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 120 ตอนที่ 74 ก หน้า 3

_____. (2548) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและ

มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

_____. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549) แนวทางการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

_____. สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) โครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหาร

สถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงศึกษาธิการ

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (2550) ด้วยจงรักภักดี 50 ปีโรงเรียน ตชด.

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ข้าราชการและนักวิชาการสังกัด

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน 2550 เนื่องในโอกาสก่อตั้ง

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนครบ 50 ปี โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

_____. (2539) 40 ปีโรงเรียน ตชด. ในพระบรมราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราช

ชนนีและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสก่อตั้ง

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนครบ 40 ปี กรุงเทพมหานคร

สำนักพิมพ์ โอ เอส พรินต์ติ้ง

_____. (2547) การเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน วิทยุสั่งการ ศูนย์สื่อสารตำรวจตระเวน

ชายแดน

กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 (2550) รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาใน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนชายแดนที่ 242

กาญจนา วัฒนสุนทร (2549) “การประเมินผลกระทบของนโยบาย แผนงาน และโครงการ”

ใน ประมวลสาระชุดวิชาการประเมิน นโยบายแผนงานและโครงการ หน่วยที่ 15

หน้า 171-217 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- ชวนจิต เอี่ยมฉ่ำ (2545) “การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา
สุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ดวงดาว สนธิกุล (2548) “การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นพวรรณ อินทร์แก้ว (2546) “การประเมินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านกระบวนการ
ของโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นงราม เศรษฐพานิชและสุวิมล ว่องวานิช (2545) “การประกันคุณภาพการศึกษา” ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการประเมินและการจัดโครงการประเมิน* หน้าที่ 10 หน้า 219-261
นันทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542” (2542) *ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา*
เล่มที่ 16 ตอนที่ 74 ก หน้า 14
- _____ แก้วใจเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (2545) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน)
- “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช 2546”
(2546) *ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา* เล่มที่ 120 ตอนที่ 100ก หน้า 3
- ยินดี ทองคำ (2546) “การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา
อำเภอสวี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามพร เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ขงยุทธ ษะบุญธง (2548) “การดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามระบบประกัน
คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- เรืองเดช เฟื่องจันทร์ (2546) “การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- วรรณา วรรณมาศ (2547) “การประเมินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองเจ อำเภอ
บางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
- ศิริลักษณ์ สกลนุรักษ์ (2548) “การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา
ที่ได้รับการประเมินภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2”
รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ศิริชัย กาญจนวาสี (2548) “ทฤษฎีการประเมินและการตัดสินใจ” ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาการประเมินและการจัดโครงการประเมิน* หน่วยที่ 2 หน้า 53-111 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สุระমন บุญเดิม (2546) “การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา กิ่งอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล (2545) “สัมมนาแนวคิดและพัฒนาการของการประเมินการศึกษา”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการประเมินการศึกษา* หน่วยที่ 1 หน้า 1-41
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สุพักตร์ พิบูลย์ (2548) “แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมิน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ
ประเมินและการจัดโครงการประเมิน* หน่วยที่ 1 หน้า 1-52 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2549) “การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดนโยบาย แผนงาน
และโครงการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงาน
และโครงการ* หน่วยที่ 11 หน้า 1-35 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

- สุวิมล ว่องวานิช (2543) *คู่มือการประเมินผลภายในตามมาตรฐานการศึกษา สถาบันส่งเสริม
การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี*
_____ (2545) “การประเมินความต้องการจำเป็น” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมิน
และการจัดโครงการประเมิน* หน่วยที่ 7 หน้า 49-111 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สุภมาส อังสุโชติ (2549) “รูปแบบการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ” ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการ* หน่วยที่ 6
หน้า 1-59 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมคิด พรหมจ้อย (2549) “การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการ”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการ* หน่วยที่ 14
หน้า 121-169 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
_____ (2545) “แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการ หน่วยที่ 3
หน้า 95-131 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์ (2544) *การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
นนทบุรี จตุพร ดีไซน์*
- สมประสงค์ วิทย์เกียรติ (2537) “การประเมินแผนงาน และโครงการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
นโยบายและการวางแผนการศึกษา* หน่วยที่ 8 หน้า 98-157 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา:
พร้อมรับการประเมินภายนอก* สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์พิมพ์ดี

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2544) การประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา (จุลสาร) ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มิถุนายน – กรกฎาคม 2544
..... (2546) คู่มือฝึกอบรมเพื่อรับการทดสอบคัดเลือกผู้ประเมินภายนอกระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยฝึกอบรมสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา
- แวดวงการศึกษา (2550) “การประกันคุณภาพการศึกษา : หน้าที่ของใคร” มติชนรายวัน หน้า 22
อุทุมพร จามรมาน (2544) “การประกันคุณภาพการศึกษา” เอกสารประกอบการประชุม/สัมมนา/
อบรมความรู้เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา
- อนุ ชีรานูวรรตน์ (2545) “กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ
มัธยมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- โอฬาร คำหุย (2549) “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตำรวจระเวณชายแดนตาม
ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาตำรวจระเวณชายแดน กรรมการ สถานศึกษาและครู
โรงเรียนตำรวจระเวณชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจระเวณชายแดน ที่ 23 และ
24” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- Henderson, S. Euan (1978). “Evaluation of in Service teacher Training” Taylor&Francis
London:Croom Helm
- Murgatroyd, Stephen and Morgan, Colin (1994). “Total Quality Management and the School”
Buckingham : Open University Press.
- Provus, M. (1973). Usefull Evaluation: What Does It Take? The Role of Formative Evaluation
Research for the Institutions Research Professional A paper presented at the39th
Annual Forum of the Association for Institutional Research Seattle, Washington
May 30-June 1999 Frank J. Doherty, Ph.D. Director of Institutional Malcolm Provus,
prescribes a process whereby utilization is the primary focus by the late Dr.
Malcolm Provus of the University of Virginia.
- Stake, R.E. (1978). The Case Study Method in Social Inquiry Educational Researcher.
- Stufflebeam, D.L. Madaus, F. K. (1973). “Evaluation Models Viewpoints on Educational and
Human Services Evaluation” second edition Kluwer Academic Boston.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ พันตำรวจเอก บุญชิต อักษร

ตำแหน่ง ผู้กำกับการ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
 สถานที่ทำงาน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์ ผู้บริหารฝ่ายอำนวยการด้านการศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน

2. ชื่อ พันตำรวจโท สมบัติ บุญโสภณ

ตำแหน่ง รองผู้กำกับการ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
 สถานที่ทำงาน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
 ประสบการณ์ รองผู้บริหารฝ่ายอำนวยการด้านการศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน

3. ชื่อ พันตำรวจโท ธาณี ภูติกา

ตำแหน่ง ผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 242
 สถานที่ทำงาน กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 242
 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
 ประสบการณ์ - หัวหน้าฝ่ายอำนวยการด้านการศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พ.ศ. 2546 - ปัจจุบัน
 - นายตำรวจนิเทศงานด้านการศึกษา โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
 กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน

4. นายศาสกร คมฉันท

ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษผู้เชี่ยวชาญ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
 การศึกษา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรีการศึกษาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม
 ประสบการณ์ นิเทศติดตามประเมินผลงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
 การศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1
 ตั้งแต่ พ.ศ. 2543 - ปัจจุบัน

5. ร้อยตำรวจเอก โอปาร คำผุย

ตำแหน่ง รองผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 242

สถานที่ทำงาน กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 242

กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

วุฒิการศึกษา ปริญญาโทครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประสบการณ์ - รองหัวหน้าฝ่ายอำนวยการด้านการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พ.ศ. 2538 - ปัจจุบัน

- นายตำรวจนิเทศงานโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา

สยามบรมราชกุมารี ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กองกำกับการ

ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พ.ศ. 2538 ถึงปัจจุบัน

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามผู้บริหาร และครู
2. แบบบันทึกข้อมูลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำหรับผู้บริหาร และครู

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
สำหรับการวิจัย เรื่องการประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา

2. การตอบแบบสอบถามของท่าน จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัย
จะสรุปผลในภาพรวม

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพจริง ซึ่งจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มี
คุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัด
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ดาบตำรวจ ชม ทาศรีสุข

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ.....ปี
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
3. ประสบการณ์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ.....ปี

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องการปฏิบัติตามสภาพจริง ดังนี้

ข้อความ	การปฏิบัติ	
	มีพอ/ ได้ทำ	ไม่พอ/ ไม่ได้ทำ
1. ปัจจัยเบื้องต้นการประกันคุณภาพ		
1.1 ด้านบุคลากร		
1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา		
2) มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพ		
3) จำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพมีเพียงพอ		
4) บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา		
5) มีการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรดำเนินการประกันคุณภาพ		
6) มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรมีทักษะในการประกันคุณภาพ		
7) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบให้คณะกรรมการแต่ละฝ่าย		
8) มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากร		
1.2 ด้านงบประมาณ		
1) ได้รับความงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นอย่างเพียงพอ		
2) มีแผนการจัดหางบประมาณสนับสนุนจากส่วนอื่นๆ		
1.3 ด้านวัสดุ อุปกรณ์		
1) ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานอื่นอย่างเพียงพอ		
2) มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์สนับสนุนจากส่วนอื่นๆ		
1.4 ด้านการบริหารจัดการ		
1) มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ		
2) มีการกำหนดระบบการกำกับและติดตามผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน		

ข้อความ	การปฏิบัติ	
	มีพอ/ ได้ทำ	ไม่พอ/ ไม่ได้ทำ
2. กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
2.1 การวางแผนดำเนินงาน		
1) มีการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ		
2) กำหนดผู้ดำเนินงานได้ตรงกับความรู้อุณหภูมิความสามารถของผู้ปฏิบัติ		
3) กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่เป็นรูปธรรมสามารถที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย ได้		
4) กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจน		
2.2 การปฏิบัติตามแผน		
1) บุคลากรได้ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่วางไว้		
2) ได้กำกับการติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร		
3) ได้จัดตั้งอำนวยการความสะดวกสนับสนุนการประกันคุณภาพ		
4) การให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอ		
2.3 การตรวจสอบประเมินผล		
1) มีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบประเมินผล		
2) ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินตามมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการ		
3) กำหนดช่วงเวลาของการตรวจสอบประเมิน		
4) มีการดำเนินการตรวจสอบประเมินผล		
5) มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน		
2.4 การรายงานผล		
1) มีการจัดทำรายงานประจำปี		
2) มีการนำเสนอผลการประกันคุณภาพภายในต่อหน่วยงานต้นสังกัด		
3) มีการเผยแพร่ผลการประกันคุณภาพภายในให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ		
4) มีการประชาสัมพันธ์ผลการประกันคุณภาพภายในทางสื่อต่างๆ		

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
<p>1. ปัญหา อุปสรรคด้านปัจจัยเบื้องต้น</p> <p>1.1 ปัญหา อุปสรรคด้านบุคลากร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>1.2 ปัญหา อุปสรรคด้านงบประมาณ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>1.3 ปัญหา อุปสรรคด้านวัสดุอุปกรณ์</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>1.4 ปัญหา อุปสรรคด้านการบริหารจัดการ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2. ปัญหา อุปสรรคด้านกระบวนการดำเนินงาน</p> <p>2.1 ปัญหา อุปสรรคด้านการวางแผน</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
2.2 ปัญหา อุปสรรคด้านการปฏิบัติตามแผน	....
2.3 ปัญหา อุปสรรคด้านการตรวจสอบ ประเมินผล	....
2.4 ปัญหา อุปสรรคด้านการรายงานผล	....

ขอขอบคุณ ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบบันทึกข้อมูล

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ด้านผลผลิตการประกันคุณภาพ (บันทึกผลจาก SAR ของโรงเรียน)

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้าน.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

มาตรฐาน/รายการปฏิบัติ	ความ ตระหนัก (/)	การ ปฏิบัติ (/)	ผล สำเร็จ (%)	ระดับคุณภาพ		
				ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติ คนตามระเบียบและหลักธรรม เบื้องต้นของแต่ละศาสนา						
2. ซื่อสัตย์สุจริต						
3. มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ เพื่อส่วนรวม						
4. ประหยัด						
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์มี วิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์คิด ไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ 1. สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิด รวบยอด						

มาตรฐาน/รายการปฏิบัติ	ความ ตระหนัก (/)	การ ปฏิบัติ (/)	ผล สำเร็จ (%)	ระดับคุณภาพ		
				ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
2. สามารถประเมินค่าความ น่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จัก พิจารณาข้อดี-ข้อเสีย ความถูก- ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหา คำตอบ เลือกริธีและมีปฏิภาณ ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ได้อย่างสันติ						
3. มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์และกำหนด เป้าหมายได้						
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และ ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร 1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มประสบการณ์/กลุ่มวิชา/ หมวดวิชาที่สำคัญ ไม่ต่ำกว่า เกณฑ์ขั้นต่ำ						
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 1. มีความกระตือรือร้น สนใจการ เรียนรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักตั้ง คำถามเพื่อหาเหตุผล						
2. รักการอ่านสามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่างๆ ทั้งใน และนอกสถานศึกษา						
3. สามารถสรุปประเด็นจากการ เรียนรู้ และประสบการณ์ได้ อย่าง						

มาตรฐาน/รายการปฏิบัติ	ความ ตระหนัก (/)	การ ปฏิบัติ (/)	ผล สำเร็จ (%)	ระดับคุณภาพ		
				ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
ถูกต้องด้วยตนเอง						
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 1. สามารถทำงานตามลำดับขั้นตอน และผลงานมีประสิทธิภาพ						
2. ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบ ใน การทำงาน พัฒนางานสามารถทำงานอย่างมีความสุขและภูมิใจ ในผลงาน						
3.สามารถทำงานเป็นทีม						
4. มีเจตคติต่ออาชีพสุจริต						
มาตรฐานที่10 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี 1. มีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน						
2. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน						
3. ร่างแข็งแรงมีสุขภาพจิตดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อน และบุคคลทั่วไป						
4. รู้จักดูแลสุขภาพป้องกันตนเอง ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ						
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ						

มาตรฐาน/รายการปฏิบัติ	ความ ตระหนัก (/)	การ ปฏิบัติ (/)	ผล สำเร็จ (%)	ระดับคุณภาพ		
				ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
โทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอม เมาไม่เสพสิ่งเสพติดและ ปลอดจากสิ่งมอมเมา						
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา 1. มีความชื่นชมและสามารถร่วม กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา						
2. ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัด องค์กร/โครงสร้างและการ บริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา 1. มีการจัดองค์กร/โครงสร้างการ บริหารชัดเจน						
2. มีปรัชญา แผนพัฒนา/ธรรมนูญ สถานศึกษา แผนการดำเนินงาน ของสถานศึกษาและตัวชี้วัด ความสำเร็จ						
3. มีการปฏิบัติตามแผน						
4. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม						
5. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล เปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่าง ต่อเนื่อง						
6. มีระบบข้อมูลสารสนเทศ ครบถ้วน ถูกต้องตรงกับ ความ						

มาตรฐาน/รายการปฏิบัติ	ความ ตระหนัก (/)	การ ปฏิบัติ (/)	ผล สำเร็จ (%)	ระดับคุณภาพ		
				ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
ต้องการและ ทันท่วงการใช้						
7. มีการบันทึกและรายงานผล การประเมิน						
8. มีการนำข้อมูลและผลการ ประเมินไปใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงาน						
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริม ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ ชุมชนในการพัฒนาการศึกษา 1. ผู้บริหารและครูสร้าง ความสัมพันธ์ อันดีกับชุมชนใน การร่วมกันจัดการศึกษา						
2. มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้าง ความเข้าใจให้บุคลากรใน สถานศึกษาและชุมชนเห็น ความสำคัญในการจัดการศึกษา						
3. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของสถานศึกษาต่อชุมชนอย่าง สม่ำเสมอ						
4. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามี บทบาทในการพัฒนาการศึกษา						
มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ 1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนอย่างหลากหลายเหมาะสม กับธรรมชาติและสนองความ ต้องการของผู้เรียน						

มาตรฐาน/รายการปฏิบัติ	ความ ตระหนัก (/)	การ ปฏิบัติ (/)	ผล สำเร็จ (%)	ระดับคุณภาพ		
				ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จัดคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ						
3. มีการจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง						
4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน						
5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน						
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา						
7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน						
8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง						
9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนและมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน						

มาตรฐาน/รายการปฏิบัติ	ความ ตระหนัก (/)	การ ปฏิบัติ (/)	ผล สำเร็จ (%)	ระดับคุณภาพ		
				ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
3. ด้านปัจจัย						
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหาร จัดการ						
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัด การศึกษาให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลง						
2. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มี มนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับ ของผู้เกี่ยวข้อง						
3. ผู้บริหารมีความเป็น ประชาธิปไตย						
มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถใน การจัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ						
1. ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตรและ เป้าหมายการจัดการศึกษา						
2. ครูมีความรู้ความสามารถใน การพัฒนาหลักสูตรจัดทำแผน และกระบวนการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
3. ครูมีความรู้ความสามารถในการ ประเมินผลการเรียนการสอน และการนำผลการประเมินมาใช้ พัฒนาคุณภาพ						

มาตรฐาน/รายการปฏิบัติ	ความ ตระหนัก (/)	การ ปฏิบัติ (/)	ผล สำเร็จ (%)	ระดับคุณภาพ		
				ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่ รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ 1. ครูมีความถนัด/ความเชี่ยวชาญ ตรงกับงานที่ปฏิบัติ						
2. มีจำนวนครูตามเกณฑ์						

ผู้บันทึก

.....

บันทึกเมื่อ

...../...../.....

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 174

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

25 กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย คาบตำรวจชม ทาศรีสุข นักศึกษาหลักสูตร บัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวว่านักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กก.คชค.๒๔ อ.เมือง จว.อุตรธานี ๔๑๐๐๑ โทร.๐-๔๒๖๓-๒๕๒๒
 ที่ ๐๐๓๐.๓๔(๒๔๑)๗๗ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑
 เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

เรียน ผู้กำกับการ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24

ด้วยกระผม ค.ค.ชม ทาศรีสุข ตำแหน่ง ผู้บังคับหมู่ กก.คชค.24 ได้สมัครเข้าศึกษาใน
 ระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 รหัสนักศึกษา 2492500653 ขณะนี้กำลังศึกษาวิชาวิชานิพนธ์ 3 ได้เลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง การ
 ประเมินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งก็คกกองกำกับการตำรวจ
 ตะเวนชายแดนที่ 24 ในการศึกษาวิชานี้มีความจำเป็นต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง
 มาประกอบในการศึกษา จากผู้บริหาร ครู นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งก็คกกองกำกับ
 การตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จึงขอความอนุเคราะห์ เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 16
 กันยายน 2551 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม 2551

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ค.ค.

(ชม ทาศรีสุข)

ตำแหน่ง ผู้บังคับหมู่

นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ayah
 - ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑

ท.ค.ท.

(สมบัติ บุญโสภา)

รอง ผกก.๗ ปวท.กก.คชค.๒๔

๑๗ กันยายน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ดาบตำรวจชม ทาศรีสุข
วัน เดือน ปีเกิด	27 ธันวาคม 2501
ภูมิลำเนา	เลขที่ 15/1 ชุมชนโพธิ์สว่าง หมู่ที่ 2 ถนนโพศรี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
ประวัติการศึกษา	นิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	สถานีวิทยุตำรวจตระเวนชายแดน FM 100.25 MHz. กองกำกับการตำรวจ ตระเวนชายแดนที่ 24 อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
ตำแหน่ง	ผู้บังคับหมู่ ทำหน้าที่นักจัดรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ตำรวจตระเวนชายแดน FM 100.25 MHz.